

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΜΕΡΙΜΝΗ,
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛ. ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
(ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»)

ΕΤΟΣ Β'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1953

ΑΡΙΘ. 10

Η ΠΕΙΡΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

«...Πιστόν με ἠγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν, τὸν
πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν».
(Α' Τιμοθ. 1,13.)

Ἐναντίον τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔχουν λεχθῆ πολλὰ ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους του, χωρὶς νὰ κατορθωθῆ νὰ ζημιωθῆ ἀπὸ τὰς ἐπιθέσεις αὐτὰς ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ὁ καθένας ἐνθουμείται πῶς ὁ πρῶτος διωγμὸς ἐξέσπασε μέσα ἀπὸ αὐτὴν τὴν πόλιν τῶν Ἱεροσολύμων καὶ μὲ ποῖον θάρρος καὶ χαρὰν ἀκόμη ἀντιμετώπισαν αὐτὸν οἱ πρῶτοι μαθηταί· «ἡμεῖς, ἔλεγον, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κρύψωμεν ὅσα εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν, διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ πειθαρχήσωμεν εἰς τὸν Θεὸν μᾶλλον παρὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους» (Πράξ. 4 19, 20. 5, 29). Καὶ ἔταν μὲν κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ὠμίλουν ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι εἶχον ζήσει μαζί μὲ τὸν Χριστόν, συγκατελέγοντο μεταξὺ τῶν φίλων του—ἔστω καὶ ἂν τὰς τελευταίας στιγμὰς τὸν ἐγκατέλειψαν—, τὸ πρᾶγμα εἶναι κάπως εὐεξήγητον· ἔταν ὅμως, μετ' ὀλίγον ὁ Σαούλ, Φαρισαῖος ἐπιφανὴς μεταξὺ τῶν διωκτῶν τῶν μαθητῶν, παρουσιάζεται διὰ νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, τὸ πρᾶγμα, βεβαίως, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξηγηθῆ ἀνθρωπίνως. Ἀκριβῶς δὲ τὸ γεγονός αὐτὸ τῆς ἀποτόμου μεταστροφῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἀποτελεῖ τὸν ἀδαμάντινον βράχον, ἐπάνω εἰς τὸν ὅποιον ἐθραύσθησαν ὅλα τὰ κύματα τῆς ἀντιδράσεως. Καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν μας ἡ μαρτυρία τοῦ ἀποστόλου Παύλου περὶ τῆς προηγουμένης του διαγωγῆς καὶ περὶ τῆς βεβαιότητος, τὴν ὅποιαν ὁ ἴδιος εἶχεν, ὅτι συνωμίλησε μὲ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν,

«... Οὐδενὸς λόγον ποιῶμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν μου τιμίαν ἑμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς καὶ τὴν διακονίαν, ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ».
(Ὁ Ἄπ. Παῦλος : Πράξ. 20, 24)

ἀποτελεῖ διὰ τοὺς ἐχθροὺς Του τὴν μεγαλυτέραν δυσκολίαν...

Δὲν ὑπῆρξε τυχαῖός τις ἄνθρωπος ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, οὔτε ἀπλοϊκὸς ἦτο, οὔτε εὐπιστος· καὶ ἔπρεπε, γινόμενος ὀπαδὸς τοῦ Ναζωραίου, νὰ περιφρονήσῃ καὶ πλοῦτον, καὶ φήμην, καὶ ἐπιρροήν, καὶ μέλλον λαμπρὸν, πράγματα, τὰ ὁποῖα τοῦ ἐξησφάλιζεν ἢ εὐρεῖά του μόρφωσις, ὁ ὑπὲρ τῶν πατρίων ζῆλός του, ἢ εὐγενῆς καταγωγὴ του καὶ ἡ ιδιότης του ὡς ῥωμαίου πολίτου. Διὰ νὰ πεισθῇ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς νὰ ἀπαρνηθῇ ὀλοκλήρον τὸν ἑαυτὸν του καὶ ὄχι μόνον νὰ πιστεύσῃ εἰς Ἐκεῖνον, ποῦ μέχρι τῆς στιγμῆς κατεδίωκεν, ἀλλὰ καὶ νὰ δοθῇ ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν Του, καὶ τὴν ζωὴν του νὰ θυσιάσῃ, τέλος, ὑπὲρ Αὐτοῦ, πρέπει κάτι τί τὸ ἔκτακτον καὶ σοβαρὸν νὰ συνέβῃ μέσα εἰς τὴν ψυχὴν του. Καὶ ὁ ἴδιος μᾶς δίδει τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος αὐτοῦ, ὅταν ὁμολογῇ ὅτι εἶδε τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

«Μαίνει, Παῦλε», τοῦ εἶπεν ὁ Φῆστος, ὅταν τὸν ἤκουσε νὰ περιγράψῃ μὲ τὰ ζωντανώτερα χρώματα, τὸ δράμα τῆς ὁδοῦ τῆς Δαμασκού (Πράξ. 26, 24). Ἀλλὰ ὁ Παῦλος δὲν ἐμαίνεται· «ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα» ἔλεγεν, ὅτε διηγεῖτο τὴν πείραν τῆς ἐπιστροφῆς του. Ἀποδεικνύεται τοῦτο ἀπὸ ὅλην τὴν σοφίαν, ἢ ὁποῖα διεσώθη μέσα εἰς τὰς ἐπιστολάς του, ἀπὸ ὅλην τὴν δραστηριότητα, τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξεν εἰς τὸ παγκόσμιον ἔργον του, ἀπὸ τὴν ἐμπιστοσύνην, τὴν ὁποίαν ἐνέπνευσεν εἰς ὀλοκλήρον τὴν Ἐκκλησίαν, ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι εἰς τὸν Παῦλον ὀφείλεται ἡ ἐπικράτησις τοῦ χριστιανισμοῦ μεταξὺ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Ἡ προσωπικότης τοῦ Ἀποστόλου Παύλου θὰ ἀποτελῇ αἰνίγμα δι' ὅλους ἐκεῖνους, ποῦ θέλουν νὰ ἀρνοῦνται τὸ θαῦμα, καὶ θὰ προκαλῆ τὰς μεγαλειτέρας τερατολογίας ἀπὸ ὅσους δὲν θέλουν νὰ ὁμολογήσουν τὴν ἀλήθειαν.

Ὁ Παῦλος, μᾶς τὸ δεβαιώνει ὁ ἴδιος, ἔλαβε προσωπικὴν πείραν τῆς θεϊκῆς παρουσίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς δυνάμεως «τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ζωῆς», τὴν ὁποίαν τοῦ ἀπεκάλυψεν Ἐκεῖνος, καὶ ἀποτελεῖ ἡ μαρτυρία του μίαν ἐπὶ πλέον παρόρμησιν δι' ὅσους δὲν φοβοῦνται ν' ἀντιμετωπίσουν τὸ φῶς τῆς ἀληθείας. Καὶ τὸ παράδειγμά του εἶναι μία ἀκόμη ἀπόδειξις τῆς θαυμαστῆς μεταβολῆς, τὴν ὁποίαν ἐργάζεται ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων. Ὁ «πρώην βλάσφημος καὶ διώκτης καὶ ὕβριστῆς» ἀνεδείχθη ὁ μέγιστος τῶν Ἀποστόλων!

Ο ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

«Εἶπε δὲ Παῦλος· ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεύς, τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμευ πόλεως πολίτης». (Πράξ. 21, 39)

Ο ΙΕΡΕΥΣ ΕΝ ΤΗ ΕΝΟΡΙΑ

Β'.

Ἡ Ἐκκλησία, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, δὲν φέρει οὔτε μάχαιραν οὔτε ράβδον· καὶ πρὸς στήριξιν τῶν ἰδίων αὐτῆς μελῶν καὶ ὅπως ἀποκρούσῃ τοὺς ἔσω καὶ ἔξω ἐχθροὺς αὐτῆς, μόνον μέσον ἔχει καὶ μόνον ὄπλον τὸν λόγον καὶ τὴν διὰ τούτου πειθῶ.

Διὰ τοῦτο περὶ τοῦ ποιμένος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνετέθη τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, διέταξεν ἡδη ὁ Παῦλος νὰ ἀντέχῃται «*τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ υγιαινούσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν· εἰσὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι καὶ ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται...*, οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν».

Ὅφειλε λοιπὸν ὁ ἐφημέριος νὰ νουθετῇ, νὰ διδάσκῃ, νὰ λύῃ ἀπορίας καὶ νὰ ἀπαντᾷ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἐξ ἀπλῆς περιεργείας ἢ καὶ ὑπὸ πνεύματος πειρασμοῦ γιγνομένας ἐρωτήσεις.

Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι ἀληθῶς δυσχερόστατον πάντοτε μὲν, ἰδιαίτατα ὅμως σήμερον. Ἄλλοτε ἤρκει νὰ δύναται κανεὶς νὰ ἀντιπαλαίῃ κατὰ Ἰουδαίων ἢ ἐθνικῶν, ὕστερον δὲ καὶ κατὰ τῶν αἰρέσεων. Σήμερον ὅμως καὶ κατ' αὐτῶν ἔχει νὰ ἀντιπαλαίῃ καὶ κατὰ πλειόνων. Σήμερον αἱ ἑτεροδιδασκαλίαι καὶ πολυπληθέστεραι εἶναι καὶ συστηματικώτεραι, αἱ δὲ προσβολαὶ αὐτῶν καὶ μετὰ μεγαλυτέρας καὶ μετὰ καλλιτέρας παρασκευῆς γίνονται καὶ ἀκόμη καθ' ἀπάντων τῶν μερῶν τοῦ οἰκοδομήματος τῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλοτε ὁ λειτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας ἔπρεπε νὰ μάχηται κατὰ τῶν αἰρετικῶν, ἀλλ' οὔτοι δὲν ἤρνοῦντο τότε τὸ κύρος τῶν πηγῶν τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας, καθότι καὶ οἱ αἰρετικοὶ ἀνεγνώριζον ὡς τοιαύτας τὴν ἁγίαν Γραφὴν καὶ τὴν ἱερὰν Παράδοσιν. Εἶχε νὰ ἀντιπαλαίῃ κατὰ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' εἶχε τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, ἐκ τῆς ὁποίας ἠδύνατο νὰ ἐλέγξῃ τούτους. Εἶχε νὰ παλαίῃ κατὰ ἐθνικῶν, ἀλλ' οὔτοι ἐπίστευον εἰς ὑπαρξίν ζῶντος θεοῦ καὶ ἀνεγνώριζον τὴν δύναμιν τῆς θρησκείας. Εἶχε νὰ ἀντιπαλαίῃ καὶ ἐναντίον ἐντελῶς ἀθροήσκων, ἀλλ' ἢ πλάνη τούτων ἦτο ἐντελῶς ἐπιπολαία.

Σήμερον; Σήμερον προσβάλλεται τὸ κύρος τῶν πηγῶν τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας μεθ' ὅλης τῆς δυνατῆς ἱστορικῆς κριτικῆς καὶ φιλοσοφικῆς παρασκευῆς, ἀπορρίπτεται ἢ ἱερὰ Παράδο-

«Ἀναθεραμμένους δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ (Ἱερουσαλὴμ) παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένους κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῶου νόμου.»
(Πράξ. 22, 3)

σις, προσβάλλεται ἡ αὐθεντία καὶ ἡ γνησιότης τῶν ἁγίων Γραφῶν καὶ καταπολεμοῦνται καὶ αὐταὶ αἱ πρῶται τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὡς καὶ πάσης θρησκείας, ἀρχαί, ὡς ἡ ὑπαρξίς προσωπικοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὴ ἡ διαφορὰ μεταξὺ ὕλης καὶ πνεύματος.

Πρὸς τοιοῦτους καὶ οὕτω παρεσκευασμένους ἔχει νὰ παλαίση σήμερον ὁ ἀληθὴς τῆς Ἐκκλησίας ποιμὴν καὶ ὀφείλει νὰ παλαίση, ὅπως καὶ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ τηρήσῃ ἀσφαλῆς καὶ τοὺς ἀποπληθύνοντας, εἰ δυνατόν, ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας. Ὅπως ὅμως ἐκ τῆς τοιαύτης πάλης ἐξέβη νικητὴς, ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως ἔχη γνῶσιν τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς δογματικῆς καὶ τῆς ἠθικῆς, νὰ κατέχη τὴν ἐκκλ. ἱστορίαν, νὰ ἐννοῇ ὅπως πρέπει τὴν ἁγίαν Γραφήν, νὰ μελετᾷ τὰ συγγράμματα τῶν Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, βιβλία καὶ περιοδικὰ ἠθικοθρησκευτικὰ καὶ νὰ καταγίνεται εἰς μελέτας τῆς φιλοσοφίας, τῆς φυσικῆς καὶ τῆς ἱστορίας καθόλου.

Μόνον οὕτως ὁ λειτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἔχων ἅμα βαθεῖαν εὐσέβειαν καὶ θερμὸν ζῆλον, θὰ δυνηθῇ καὶ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ παρακαλεῖν καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν, μόνον οὕτω θὰ εἶναι αὐτὸς ἀναίρεσις τῆς ἀνοήτου μομφῆς τῶν ἡμιμαθῶν καὶ δοκησισόφων, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς καὶ ἡ θρησκεία καθόλου ἐμπρέπουσι μόνον εἰς ἀγροίκους καὶ γραΐδια.

Ἄλλὰ προορισμὸς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ δὲ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου εὐρίσκεται ἐν τῇ κοινωσίᾳ τῶν πιστῶν πρὸς τὸν Θεόν. Ἡ σωτηρία ὅμως τῶν ἀνθρώπων, ἡ κοινωνία δηλαδὴ πρὸς τὸν Θεόν, εἶναι σχέσις κατ' οὐσίαν ἠθικὴ. Ὁ προορισμὸς λοιπὸν τῆς Ἐκκλησίας ἔγκειται κυρίως εἰς τοῦτο, εἰς τὴν ἠθικὴν δηλαδὴ βελτίωσιν καὶ προκοπὴν τῶν πιστῶν. Ὁ προορισμὸς αὐτὸς τῆς Ἐκκλησίας δὲν συντελεῖται μόνον διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς αὐτῆς πίστεως, διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῶν μυστηρίων καὶ τῶν ἱεροπραξιῶν. Κυριώτατον μέλημα αὐτῆς εἶναι νὰ ἀποτρέψῃ τοὺς πιστοὺς ἀπὸ τοῦ κακοῦ καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθεῖ ὁδῷ, ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἠθικῆς. Τὸ καθῆκον ὅμως τοῦτο τῆς Ἐκκλησίας δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὸ νὰ δίδῃ καθολικὰς ὁδηγίας, δὲν περιορίζεται μόνον εἰς διδασκαλίαν ἀπλῶς θεωρητικὰς. Πρέπει αὕτη νὰ ἀσκῇ ἐν εἶδος ἐπιτηρώσεως ὑπὸ πᾶσαν ἔποσιν τοῦ ἥθους τῶν πιστῶν, νὰ ἐξετάζῃ τὴν ἠθικὴν αὐτῶν κατάστασιν καὶ νὰ χειραγωγῇ αὐτοὺς καὶ ἐν τῷ

«... Ζηλωτῆς ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ ... ὁς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδούς εἰς φυλακὰς ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας».
(Πράξ. 22, 4)

κατ' ἴδιαν βίω αὐτῶν. Τοῦτο εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιωτάτων ἔργων τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ συνεπῶς καὶ τοῦ ἐφημερίου ἐν τῇ ἐνορίᾳ του. Καλεῖται λοιπὸν ὁ ἐφημέριος νὰ ἐπενεργήσῃ ἠθικῶς ἐν τῇ ἐνορίᾳ του. Διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ ὁμῶς τὸ καθήκον τοῦτο, δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ μόνον τὴν πρὸς τοῦτο φυσικὴν καὶ πνευματικὴν ἰκανότητα. Ἔχει ἀνάγκη ἐνὸς ἄλλου σπουδαιωτάτου προσόντος, τοῦ προσόντος τῆς ἀγαθῆς ὑπολήψεως τῶν ἀνθρώπων, μεταξύ τῶν ὁποίων μέλλει ἠθικῶς νὰ ἐπενεργήσῃ. Διότι, ὅταν ὁ ἐφημέριος στερηθῆται τοῦ προσόντος τούτου, ὅταν, ἀντὶ ἀγαθῆς ὑπολήψεως εἶναι ἐκτεθειμένος εἰς τὴν περιφρόνησιν τῶν ἐνοριτῶν του, τότε τοῦτο, ὅχι μόνον δι' αὐτὸν ὀλεθρίας δύναται νὰ ἔχῃ ἠθικῶς συνεπείας, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐνορίτας του εἶναι ἀφορμὴ σκανδάλου καὶ διαφθορᾶς. Τοῦτο προεῖδεν ὁ Παῦλος καὶ διὰ τοῦτο ὥρισεν περὶ τοῦ μέλλοντος νὰ χειροτονηθῆ: «Δεῖ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμόν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου». (Α' Τιμόθ. γ' 7).

Βεβαίως δὲν ἀπαιτεῖται παρὰ τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας νομικῶς ἢ εὐαγγελικῆ τελειότης, καθ' ἣν τις ἐξ οἰκείας βουλήσεως πωλεῖ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ καὶ διανέμει ταῦτα εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἀπαρνεῖται ὅλως ἑαυτὸν καὶ ἄρας τὸν Σταυρὸν αὐτοῦ ἀκολουθεῖ τῷ Ἰησοῦ. Τοῦτο δὲ ὅχι διότι ἡ Ἐκκλησία δὲν προτιμᾷ νὰ ἔχῃ κληρικούς ἀγγέλους ἢ ἁγίους, ἀλλὰ διότι δυστυχῶς ἀγγελοι δὲν ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἅγιοι δὲ καὶ εὐαγγελικῶς τέλειοι εἶναι ὅ,τι σπανιώτατοι. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς ὁ Παῦλος δὲν εἶπε περὶ ἐπισκόπων, ὅτι πρέπει νὰ εἶναι τέλειοι καὶ ἀκριβεστάτης ἠθικῆς, ἀλλὰ μόνον «ἀνεπίληπτοι, νηφάλιοι, σώφρονες, κόσμιοι, φιλόξενοι, διδακτικοί, μὴ πάρονοι, μὴ πλήκται, μὴ αἰσχροκερδεῖς, ἀλλ' ἐπεικειῖς, ἄμαχοι, ἀφιλάργυροι» (Α' Τιμόθ. γ' 2-3).

Ἄν ὁμῶς δὲν ἀπαιτεῖται παρὰ τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας ἡ εὐαγγελικὴ τελειότης, εἶναι ἐξάπαντος ἀνάγκη νὰ ἔχῃσι πάσας τὰς ἀρετάς, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐξασφαλίσουν εἰς αὐτοὺς τὴν ἀγαθὴν περὶ αὐτῶν ὑπόληψιν καὶ τὸν σεβασμὸν τῶν ἀνθρώπων, μεταξύ τῶν ὁποίων καλοῦνται νὰ ἐπενεργήσουν. Ἐνεκα τούτου, εἶναι ἀνάγκη ὁ ἐφημέριος νὰ ρυθμίξῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀπαίτησιν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς φωνῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Νὰ εἶναι νηφάλιος, σώφρων, κόσμιος καὶ τὰ τοιαῦτα. Νὰ μὴ εἶναι πάρονος, πλήκτης, αἰσχροκερδής, ἀλλ' ἐπεικῆς, ἄμαχος, ἀφιλάργυρος (Α' Τιμόθ. γ' 2-3). Νὰ ἐπιδιώκῃ «δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, πραότητα»

«... Ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον».

(Πράξ. 22, 5)

(Α' Τιμόθ. στ' 11). Νὰ εἶναι «ἤπιος πρὸς πάντας καὶ ἀνεξίκακος», «ἐν πραότητι παιδεύων τοὺς ἀντιδιατιθεμένους» (Β' Τιμόθ. β' 24-25). Νὰ «ἐλέγῃ καὶ νὰ ἐπιτιμᾷ, ἀλλ' ἐν μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ» (Β' Τιμόθ. δ' 2), Νὰ «παρέχῃ ἑαυτὸν τύπον καλῶν ἔργων» (Τιτ. β' 7.). Νὰ μὴ εἶναι «δοργίλος» (Τιτ. α' 7). Νὰ ἐπιδεικνύῃ «πᾶσαν πραότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους» (Τιτ. γ' 2). Νὰ ἀποφεύγῃ «ἔρεις καὶ μάχας» (Τιτ. γ' 9).

Δέον, κατ' ἀκολουθίαν, ἡ καθόλου συμπεριφορὰ τοῦ ἐφημερίου καὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐνορίᾳ του νὰ εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸν χαρακτήρα τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ. Νὰ εἶναι ἱεροπρεπής, καὶ ὄχι μόνον ἐν τῇ τελέσει τῶν μυστηρίων καὶ τῶν ἱερῶν τελετῶν, ἀλλὰ πανταχοῦ.

Πρὸς τοῦτο ὀφείλει νὰ εἶναι σεμνὸς καὶ σοβαρὸς, προσέχων ἀκόμη καὶ τὴν στάσιν τοῦ σώματός του, καὶ τὸ βᾶδισμά του, καὶ τὰς κινήσεις του, καὶ τὰς χειρονομίας του, καὶ τὴν ἐνδυμασίαν του. Πρέπει ὁμως νὰ ἐννοηθῇ καλῶς, ὅτι ἡ σεμνότης αὕτη πρέπει νὰ εἶναι γνησία καὶ ἀπλαστος, οὐχὶ δὲ ἐπιτηθευμένη καὶ ἐπίπλαστος. Τότε δὲν πρόκειται περὶ σεμνότητος, ἀλλὰ περὶ ὑποκρισίας.

Δέον, πρὸς τούτοις, νὰ καταβάλλῃ μεγίστην προσοχήν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς συναναστροφάς του. Νὰ ἀποφεύγῃ τὴν εἴσοδον εἰς ταβερνεῖα, ἢ καπηλεῖα, ἢ πολυσύχναστα κέντρα, ἀνευ ἀποχρῶντος λόγου, ὡς καὶ τὰς σχέσεις μετὰ προσώπων ἀμφιβόλου ἠθικότητος, ἢ διεφθαρμένου φρονήματος, ἢ ἀγωγῆς καὶ βίου διαβηλημένου. Ὅφειλε νὰ λέγῃ ὀλίγα καὶ νὰ ὁμιλῇ μετὰ περισκέψεως. Νὰ ἀποφεύγῃ δὲ τοὺς χαριεντισμούς, τὰς ἀστειότητας καὶ τὰς εὐτραπέλιαις, δηλαδὴ τὸ νὰ σκώπητῃ καὶ νὰ σαρκάζῃ πρόσωπα, ἢ πράξεις, ἢ λόγους, ἢ τρόπους ἀνθρώπων. Ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει πρέπει νὰ ἔχη τὴν ἀξίωσιν νὰ πείθωνται τυφλῶς εἰς αὐτὸν οἱ πάντες καὶ νὰ τοῦ προσφέρουν οἱ πάντες ὑπέρομετρον σεβασμόν. Αὐτὸ εἶναι ἀπότοκον ἀλαζονείας καὶ ὑπεροψίας. Τοῦναντίον, πρέπει νὰ εἶναι συγκαταβατικὸς, προσηνής, ἀνεκτικὸς, ἐπεικὴς, ἀνεχόμενος μετὰ πραότητος καὶ μακροθυμίας τὰ ἐλαττώματα τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς ἐλλείψεις αὐτῶν, οὔτε αὐστηρὸς δικαστής, οὔτε πικρὸς ἐλεγκτὴς καὶ κατήγορος τῶν πράξεων αὐτῶν γιγνόμενος, ἀλλὰ, ὡν μελίχιος καὶ πλήρης πραότητος, νὰ μὴ ἀφίην κανένα νὰ χωρίζεται αὐτοῦ κατηφῆς καὶ περιλύπος.

(Συνεχίζεται)

ΛΟΥΚΑΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Πρωτοπρεσβύτερος

«... Παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς εἰς Ἀμασκὸν ἐπορευόμεν, ἄξων καὶ τοὺς ἐκείσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ ἵνα τιμωρηθῶσιν».
(Πράξ. 22, 5)

ΠΡΟΣ ΕΠΑΝΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Εἶναι, ἄραγε, τολμηρὸν καὶ ὑπερβολικὸν νὰ λεχθῆ τοῦτο, ὅτι πρέπει σήμερον, μετὰ εἴκοσι αἰώνων χριστιανικὸν βίον, νὰ στραφῶμεν πρὸς ἐπανευαγγελισμὸν τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ λαοῦ; Καὶ πρέπει ν' ἀποτελέσῃ τὸ κεφάλαιον τοῦτο τὸ σοβαρῶτερον ἀντικείμενόν μας καὶ τὴν κατ' ἐξοχὴν μας ἐπιδιώξιν, ἐν τῷ ἀμέσως προσεχεῖ μέλλοντι; Μία ρεαλιστικὴ προσατένισις πρὸς τὴν πραγματικότητά καὶ τὴν σημερινὴν ἠθικοθρησκευτικὴν κατάστασιν τῆς κοινωνίας μας θὰ μᾶς δώσῃ ἀλάνθαστον τὴν ἀπάντησιν.

Εἰπέρ ποτε ἄλλοτε, σήμερον τὰ ἠθικά μας πράγματα νοσοῦν καὶ ἡ θρησκευτικὴ μας στάθμη ἔχει καταπέσει. Μεταξὺ τῶν πολλῶν αἰτίων, ποὺ συνετέλεσαν νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἀπογοητευτικὴν αὐτὴν κατάστασιν, εἶναι οἱ ἀλλεπάλληλοι πόλεμοι, μὲ τοὺς ὁποίους ἐξήσαμεν τελευταίως καὶ μάλιστα ὁ τελευταῖος μεγάλος καὶ φοβερός, ἡ ἀπαισία προχθесινὴ κατοχὴ, αἱ παροῦσαι ἠθικῶς δύσκολοι καὶ κρίσιμοι μεταπολεμικαὶ συνθήκαι, αἵτινες πάντοτε φέρουν χαλάρωσιν καὶ ἀναστάτῳσιν εἰς τὰ ἦθη καὶ τὰς θρησκευτικὰς καὶ ἠθικὰς παραδόσεις καὶ ἀρχὰς τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν. Ἀπογοήτευσις ἀληθῶς καταλαμβάνει πάντα εἰλικρινῶς πονοῦντα τὸν ἔκπαλαι ὀρθοδόξως θρησκευόντα καὶ εὐσεβοφρόνως καὶ ἠθικῶς ζῶντα λαόν μας, διαπιστοῦντα τὴν τραγικὴν του αὐτὴν κατὰπτωσιν. Ἡθικὴ ἀνατροπὴ καὶ ἀποχαλίνωσις παντοῦ. Αἱ συνειδήσεις κατέστησαν τόσον ἑλαστικά!... Τὸ θρησκευτικὸν φρόνημα κατέπεσεν ἐπικινδύνως. Ἡ ὀρθοδοξία μας βάλλεται συνεχῶς καὶ ἀνηλεῶς ὑπὸ τῶν ἠνωμένων πυρῶν τῆς ἀθεΐας, τῆς ἀρνήσεως, τῶν ποικιλομόρφων καὶ ποικιλιωνύμων αἰρέσεων τῆς πλάνης. Αἱ ἠθικαὶ ἀξίαι κινδυνεύουν πρὸ τοῦ ἀπαισιωτέρου καὶ χυδαιότερου ὕλισμοῦ, ποὺ ἐγνώρισέ μέχρι σήμερον ὁ κόσμος, ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ ὁποίου καὶ μόνον ζῆ καὶ κινεῖται ἡ ταλαίπωρος γενεά μας. Τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀρμονικῆς συνεργασίας, μεταξὺ ἀνθρώπων ἀδελφῶν, ἐφυγαδεύθη. Ἡ εἰκὼν, τὴν ὁποίαν ἐμφανίζομεν, εἶναι εἰκὼν συνόλου ἠθικῶς χρεωκοπημένου καὶ θρησκευτικῶς παρηχμασμένου καὶ ἐπικινδύνως παραπαίοντος.

Οὐδεὶς, οὐδαμῶς καὶ ποτέ, θὰ ἠδύνατο νὰ ἰσχυρισθῆ, ὅτι ἐπὶ τοὺς ὧμους τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν πίπτει ἀκέραιον τὸ βᾶρος τοῦ χρέους καὶ τῆς εὐθύνης πρὸς ταχίστην ἐπαναφορὰν ἐκ τῆς θανα-

«Ἐγένετο δέ μοι πορευομένην καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιεστράφαι φῶς ἰκανὸν περὶ ἐμέ...»
(Πράξ. 22, 6)

σίμου ταύτης ἠθικῆς ἔκτροπῆς τοῦ λαοῦ μας. Καί ἔχει βεβαίως καί ἀναντιρρήτως ἡ Ἑλληνική Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας πρὸ πολλοῦ λάβει τὴν θέσιν της, καί ἔχει στρέψει τὴν προσοχὴν της πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ, καί ἔχει ἐπιστρατεύσει καί συναγαίρει τὰς δυνάμεις της πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ κινδύνου· ἀλλὰ χρειάζεται κάτι περισσότερο ἀκόμη, μία ἀποφασιστικὴ καί μὲ ἀνώτερον ἐνθουσιασμόν καί παλμόν πνευματικὴ σταυροφορία, πρὸς ἐπανευαγγελισμόν τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ πλήρωμά της λαοῦ. Σταυροφορία μὲ ἀπόφασιν, μὲ σύστημα, μὲ πνοήν, μὲ πίστιν, μὲ θάρρος, μὲ ὑπομονήν καί μὲ σταυροφόρον, κατὰ πρῶτιστον λόγον, τὸν Κληρὸν της, τὸν ἑλληγορθόδοξον Κληρὸν της, ὅστις ποτέ, εἰς καμμίαν ἐποχὴν καί ὑφ' οἰασδήποτε κρίσιμους συνθήκας, δὲν κατέθεσε τὰ ὄπλα τοῦ φωτοβόλου χριστιανικοῦ πνεύματος καί δὲν ἔρριψεν ἀπὸ λιποψυχίαν τοῦ καθήκοντος τὸν σταυρόν! Νὰ διδάξωμεν καί νὰ πληροφορησώμεν πειστικῶς καί μεθοδικῶς ἐξ ἀρχῆς τὸν κουρασμένον καί μὲ τόσα πικρὰ ποτήρια κινδύνων, συμφορῶν, κατατρεγμῶν, οἰκονομικῶν κρίσεων, ποτισμένον λαόν μας τὴν ὀρθόδοξον χριστιανικὴν ἰδεολογίαν καί πίστιν τῶν πατέρων μας, νὰ ἐπανευαγγελισθῶμεν τὰς αἰωνίους καί ἀκαταλύτους εὐαγγελικὰς ἀληθείας, νὰ στερεώσωμεν εἰς ἀσάλευτα καί ἀκλόνητα θεμέλια τὰς ὑψίστας ἠθικὰς καί πνευματικὰς ἀρχάς.

Μὲ τὸ καθαρὸν φῶς τῆς ἀληθείας νὰ διαλύσωμεν τὸ πυκνὸν ἔρεβος τῆς ἠθικῆς συγχύσεως. Ὁ ἑλληγορθόδοξος Κληρὸς ν' ἀποθῆ μία συστηματικῶς ὀργανωμένη ἐσωτερικὴ Ἱεραποστολή. Καί ὁ τελευταῖος ἱερεὺς νὰ γίνῃ ἐμπνευσμένος καί ἀκαταμάχητος ἱεραπόστολος, καί κήρυξ, καί διαγγελεύς, καί ὀρθοτόμος τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας.

Νὰ σύρωμεν τὸ ταχύτερον, μὲ τὴν αὐτοθυσίαν ποῦ πρέπει νὰ μᾶς ἐμπνέῃ, τὸ παράδειγμα τῆς ὑψίστης καί μοναδικῆς ἀνὰ τοὺς αἰῶνας θεϊκῆς αὐτοθυσίας, πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἁμαρτωλοῦ κόσμου, τοῦ ἀρχηγοῦ ἡμῶν Ἰ. Χριστοῦ, νὰ σύρωμεν ὅπισω ἀπὸ τὸ χαίνον βάραθρον τῆς τελειωτικῆς ἠθικῆς συμφορᾶς καί καταστροφῆς τὸν ποιμαινόμενον λαόν μας, διὰ τὸν ὅποιον τόσην εὐθύνην ἔχομεν ἀναλάβει ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ!... Νὰ ἀφήσωμεν τοὺς νεκροὺς τύπους, μὲ τοὺς ὁποίους κυρίως σήμερον εἴμεθα ὁ Κληρὸς ἀπησχολημένος. Νὰ ἀνέλθωμεν εἰς αἰθεριωτέρους ὀρίζοντας. Νὰ φιλοδοξήσωμεν νὰ μεταβάλωμεν ἐπὶ τὸ καλύτερον τὰς συνειδήσεις καί τὰς ἠθικὰς πεποιθήσεις τῶν πιστῶν μας. Νὰ ἀλλάξωμεν, ἐν

«... Ἐπεσον τε εἰς τὸ ἔδαφος καί ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι·
Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις ;» (Πράξ. 22, 7)

μιᾶ λέξει, τὸν ἠθικὸν ροῦν τῆς ἑλληνικῆς ζωῆς! Εἶναι δύσκολον; εἶναι ἀδύνατον; Ὁχι!

Οἱ διαφθορεῖς τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας τῶν ἡμερῶν μας, οἱ ἄθεοι, οἱ ἀντίχριστοι, οἱ μηδενισταί, οἱ ὕλισται, οἱ αἰρετικοί... γνωρίζουν, ὅτι βάλλουν εἰς θῦμα ἀνίσχυρον καὶ εὐάλωτον. Κατῶρθωσαν γὰρ πλανήσουσιν πλησίον τῶν πλεῖστα τῶν λογικῶν μας προβάτων, γὰρ τὰ ἀπομακρύνουσι ἀπὸ τῆν ἁγίαν μάνδραν τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ γὰρ τὰ δηλητηριάσουσι ἐπικινδύνως μὲ τὸ δηλητήριον τῆς ἠθικῆς πλάνης καὶ τῆς πνευματικῆς ἐξουθενώσεως. Πρέπει ν' ἀναδῶμεν εἰς τὰ ὄρη, ἐὰν θέλωμεν γὰρ λεγώμεθα ποιμένες τοῦ Χριστοῦ, εἰς ἀναζήτησιν καὶ σωτηρίαν τῶν πλανηθέντων προβάτων μας, τὸ ταχύτερον. Νὰ ἐπανευαγγελισθῶμεν τὸν λαὸν μας. Νὰ διδάξωμεν τὸν χριστιανισμόν, ὄχι ἀπλῶς ὡς θεωρίαν, ἀλλ' ὡς θρησκείαν καὶ γὰρ τὸν προσφέρωμεν ὡς ἠθικὴν, ἀτομικὴν καὶ κοινωνικὴν. Καὶ γὰρ τὸν διδάξωμεν καὶ γὰρ τὸν προσφέρωμεν, ὄχι μόνον λόγοις, ἀλλὰ καὶ ἔργοις, διότι οἱ λόγοι δὲν ἀκούονται καὶ δὲν εὐδοκίμοῦν, ὅπου λείπουν τὰ ἔργα καὶ τὸ παράδειγμα, πολὺ περισσότερον προκειμένου περὶ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ θρησκείας, ἥτις ἐστάθη καὶ εἶναι πάντοτε ἡ ὑψίστη ἔμπρακτος ἠθικὴ.

Τὰ εὐσεβόφρονα αἰσθήματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ δὲν ἀπέθανόν ποτε. Καὶ σήμερον ζοῦν, ἀλλ' ἔχουν ἀτονήσει καὶ ἔχουν συμπνιγῆ, ἐν μέσῳ τῶν σκληρῶν ἀκανθῶν τῆς πλάνης καὶ τῆς ἠθικῆς παραφοράς. Νὰ τὰ τονώσωμεν, γὰρ τὰ ἀφυπνίσωμεν, γὰρ τὰ καλλιεργήσωμεν ἐπιμελῶς, ὅσον ταχύτερον καὶ ὅσον περισσότερον δυνάμεθα. Βαρεῖα εἶναι ἡ εὐθύνη ἡμῶν ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιποίμενος!..

Οἶκον. EMMAN. APXANIOYΤAKΗΣ

Ἀρχιερ. Ἐπίτροπος Μαλλῶν Ἱεραπόλεως Κρήτης

Μόλις ἐξεδόθη :

Μητροπολίτου Ἐδέσσης καὶ Πέλλης ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ ΔΥΟ ΣΥΝΤΟΜΟΙ ΟΜΙΛΙΑΙ

ΕΙΣ ΤΑ Ι. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΑΝΑΓΙΓΝΩΣΚΟΜΕΝΑ

Τιμᾶται δρχ. 15.000

Ἀποστέλλεται χωρὶς ἔξοδα εἰς πάντα ἐμβάζοντα τὸ ἀντίτιμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ «Ἐφημερίου».

«Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην τίς εἶ, Κύριε; Εἰπέτε πρός με· Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις». (Πράξ. 22, 8-9)

ΕΝΟΣ ΑΡΧΑΡΙΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ

ΦΥΛΛΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

ΜΑΡΤΙΟΣ 19...

18η, Τετάρτη :

Τὸ πρῶτ', τὴν Προηγιασμένην. Ἐκαμα τὴν πρώτην κηδεῖαν (ἐνὸς πτωχοῦ ἐνορίτου μου) εἰς τὸ Α' Νεκροταφεῖον. Συνεικινήθην πραγματικῶς, ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὸν νεκροθάλαμον καὶ μὲ συγκλί-
νησιν ἐδιάβασα τὸ τρισάγιον. Εἰς τὸν δρόμον μ' ἐπείραζε ἡ
συντροφία τοῦ ἐργολάβου κηδεῖων καὶ ἐνὸς συντρόφου του μέσα
εἰς τὸ αὐτοκίνητον. Ὁμιλοῦσαν, ἐφώναζαν, ἤστειεύοντο, ἐχυ-
δαιολόγουν—ὅτε συνέστησα προσοχὴν εἰς τὸν κρατοῦντα τὸν
σταυρὸν— καὶ δὲν ἠδυνάμην ν' ἀντιδράσω, ὑπέμενα μὰ καὶ
ἐλεεινολόγουν τὴν κατάστασιν. Εἰς τὸ Νεκροταφεῖον, προσέχων εἰς
τὴν τελετὴν καὶ μηχανικῶς ὀδηγούμενος ἀπὸ τὸν προϊστάμενον
τοῦ Νεκροταφείου Π' Βλ., δὲν ἤσθάνθην τίποτε ἀπολύτως. Ἐπα-
γεῦρον τὸν ἑαυτὸν μου, ὅτε ἐπανῆλθον εἰς τὸ σπίτι τοῦ πένθους,
ἐδιάβασα τρισάγιον καὶ εἶπα δυὸ λόγια παραμυθίας καὶ ἐνισχύ-
σεως εἰς τὴν πενθοῦσαν χήραν τοῦ νεκροῦ. Ἀντελήφθην τὴν
καλὴν ἐντύπωσιν, πού ἔκαμαν αὐτὰ τὰ λόγια καὶ εἶδον τὴν ἐπί-
δρασὶν των ἀμέσως εἰς τὴν συμπεριφορὰν τῆς κλαιούσης καὶ
ἄλων τῶν παρευρισκομένων.

Τὸ βράδῳ ἦλθαν σπίτι ὁ Χ., ὁ Α. καὶ ἕνας νέος ἀκόμη (ἐρ-
γάτης αὐτὸς σιδηρουργεῖου), διὰ νὰ συνενηοθῶμεν διὰ τὴν ἔναρξιν.
Τοὺς ἐκάλεσα διὰ τὴν Κυριακὴν 8 μ.μ. ἐκ νέου, μαζὶ μὲ ὄσους
ἄλλους θέλουν νὰ φέρουσι διὰ νὰ συνενηοθῆ ἕν τῶ μεταξὺ
ὁ Α. μὲ τὴν ἀδελφὴν του. Ὁ Χ. δὲν θὰ ἠμποροῦσε νὰ ἔλθῃ τὸ
πρῶτ' μετὰ τὴν θ. Λειτουργίαν διὰ κάτι πού, ὅπως εἶπε, θὰ μοῦ
τὸ εἶπῃ, διὰ νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν γνώμην μου. Ὁ Θεὸς βοηθός!

19η, Πέμπτη :

Ἐτακτοποίησα τὸ γραφεῖόν μου.

20ή, Παρασκευή :

Τὸ πρῶτ', τὴν Προηγιασμένην.

Ἐτέλεσα τὴν πρώτην ἀκολουθίαν τῶν Χαιρετισμῶν (διότι
ἀπὸ σήμερον ἐφαρμόζονται αἱ διπλαῖ ἀκολουθίαι πρὸς διευκόλυν-
σιν τῶν πιστῶν καὶ ἀποφυγὴν συνωστισμοῦ).

«Εἶπον δὲ τί ποιήσω, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπε πρὸς με' ἀναστὰς
πορεύου εἰς Δαμασκόν, κάκει σοι λαληθήσεται περὶ πάντων, ὧν τέ-
τακται σοι ποιῆσαι». (Πράξ. 22, 10)

Παρέστην και εἰς τὴν δευτέραν ἀκολουθίαν, καθ' ἣν, ὡς και κατὰ τὴν πρώτην, ἐπεκράτησεν ἀπόλυτος τάξις και ἡσυχία. Ἐποτέλεσμα τοῦ νέου μέτρου (τῶν διπλῶν ἀκολουθιῶν).

Ἐκῆρξα και εἰς τὰς δύο ἀκολουθίας «περὶ τῆς μιμήσεως τῆς Θεοτόκου και τοῦ καλλιτέρου τρόπου ἐκδηλώσεως τοῦ πρὸς Αὐτὴν σεβασμοῦ μας». Ἀκροατήριον πολὺ και εὐχαριστημένον.

Ἐδόθη εἰς ἐκτύπωσιν πρόγραμμα τῆς ἐνορίας περὶ τῶν ἀκολουθιῶν και τοῦ κηρύγματος.

Τὸ βράδου εἰργάσθη ἀργὰ ἐπὶ τοῦ Τριψιδίου.

21η, Σάββατον :

Τὸ πρῶτ, τὴν Λειτουργίαν τοῦ Χρυσοστόμου μετὰ μνημοσύνου.

Εἰργάσθη ἀκολούθως ἐπὶ τοῦ Τριψιδίου και ἐτελείωσα διὰ τῶρα.

Ἐπίσκεψις εἰς... Διάφοροι συνομιλία.

Εἰς τὸν... Πειραιῶς συγκέντρωσις περὶ Τριψιδίου, ὅπου ἔκαμα τὴν εἰσήγησιν.

22α, Κυριακή :

Τὸ πρῶτ λειτουργία εἰς τὸν ναῦσκον τοῦ Ἀγ. ... Ἐκκλησίασμα ὀλίγον σχετικῶς, ἀλλὰ κατάνυξις ἀρκετῆ. Ὁμίλησα ἐναρκητήριως, διότι διὰ πρώτην φοράν εἶδα αὐτοὺς τοὺς ἐνορίτας και παρεκάλεσα νὰ τὰ διαδώσουν, περὶ τοῦ πῶς ἐνοσῶ τὸν ἱερέα, τὰς σχέσεις κλήρου και λαοῦ και τὸ μέρος τῶν λαϊκῶν ὡς ζώντων μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τὸ τέλος τῆς δευτέρας λειτουργίας ὠμίλησα, ἐρμηνεύσας τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας (Δ' Κυρ. Νηστειῶν) και ἐπιμείνας ἐπὶ τῆς ὀλιγοπιστίας τοῦ πατρὸς και τῶν μαθητῶν και τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Κυρίου, σύντομος λόγος ἐν τέλει περὶ προσευχῆς και γενικῆ τῆς νύξις περὶ τῆς νηστείας. Εἰς τὴν πρώτην Λειτουργίαν ὠμίλησεν ὁ αἰδ. ...

Και εἰς τὰς δύο Λειτουργίας, πρώτην φοράν τελεσθείσας σήμερον, ὑπῆρχε πολὺ ἐκκλησίασμα μετὰ πλήρη τάξιν.

Ἐγκάρδιος συνομιλία μετὰ ταμίαν κ. Σ... ψάλτας και δύο-τρεῖς ἐνορίτας κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ναοῦ ἐξοδον.

«Ὁ Κύριος ἐργάζεται».

Τὸ ἀπόγευμα, 5 μ. μ., (τὸ ἀκροατήριον ὀλίγον πάλιν, ἔνεκα πλημμελοῦς ἀναγγελίας ἱσως) ὠμίλησα εἰς τὴν σειρὰν τῶν κατηχ.

«Ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγοῦμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν».

(Πράξ. 22 - 11)

κηρυγμάτων μου περί τῆς μελέτης τῆς Ἀγίας Γραφῆς καί περί τῶν βιβλίων τῆς Κ. Διαθήκης.

Δέν ἠδυνήθη νά δεχθῶ εἰς ἐξομολόγησιν ἕνεκεν ἄλλης συγκεντρώσεως μίαν γυναῖκα, ἡ ὁποία ὑπεσχέθη νά ἐπανέλθῃ τήν προσεχῆ Κυριακῆν. Ἐπίσης δέν κατέστη δυνατόν νά λάβω γνώσιν ἐγκαίρως ἐπιθυμίας τῶν μελῶν τῆς ... ὅπως κηρύξω εἰς τήν συγκέντρωσιν τῶν, διότι ἀπουσίαζεν ἡ διδασκάλισσά των. Ἦλθαν ὁμως ὅλοι εἰς τὸ κήρυγμα τῆς 5 μ. μ.

Ἦλθεν ὁ νεαρός ἐργάτης Χ... καί τὸν παρεκάλεσα νά ἔλθῃ μετὰ τὸ δεῖπνον διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ὀμίλου τῶν νέων, δέν ἦλθεν ὁμως, ἕνεκα τῆς βροχῆς ἴσως.

Ἐκτακτος σύσκεψις τῶν φίλων συνεργατῶν.

23η, Δευτέρα :

Χθὲς ἀπεφασίσθη ὅπως κυκλοφορήσῃ τὸ περιοδικὸν τῆς ἐνορίας (4 σελ. 16ου σχήματος) τὴν Κυριακῆν τοῦ Πάσχα, κατὰ τὴν ὥραν τῆς Ἀναστάσεως, διὰ πρώτην φοράν. Θ' ἀγορασθοῦν στοιχεῖα καί θὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν ἐργασίαν ὁ Α. Κ., θὰ τυπῶνεται δὲ εἰς 1000 ἀντίτυπα ἀντὶ 50 δρχ. ἑβδομαδιαίως. Διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν στοιχείων καί τὰ λοιπὰ ἐξοδα τοῦ πρώτου φύλλου ἐξευρέθησαν 1500 δρχ. μετὰξὺ φιλικῶν ὀμίλων συνεργατῶν.

Παραλλήλως πρὸς τὸ περιοδικὸν ἀπεφάσισα σήμερον ὅπως, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν (ἴσως κατὰ μῆνα ἢ ἀραιότερα), ἐκδίδω καί ἐκλαϊκευτικὰς τῆς θ. λατρείας κλπ. μελέτας εἰς αὐτοτελῆ τευχίδια, «ἐκδόσεις τοῦ περιοδικοῦ». Ὡς πρῶτον τοῦτο θὰ ἐκδοθῇ τὸ περὶ τοῦ Τριωδίου. Χάριν οἰκονομίας θὰ δίδονται πρῶτον εἰς διάφορα περιοδικὰ καί θὰ ἐκτυποῦνται ἐκεῖθεν. Τὸ πρῶτον τοῦτο ἐδόθη εἰς τὸ τυπογραφεῖον.

Ἐνδιαφέρουσα συνάντησις μετὰ τὸν Μακαριώτατον, εἰς τὸν ὁποῖον ἤρρεσεν ἰδιαιτέρως ἡ ὡς ἄνω ἰδέα.

Τὸ βράδυ ἐδέχθη εἰς ἐξομολόγησιν μίαν γυναῖκα (εἰς τὸν ναὸν) καί ἕνα νέον (εἰς τὸ σπίτι). Δέν ἀποκλείεται ὁ νέος αὐτὸς νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὸν ὀμιλον τῆς ἐνορίας.

Ὁ Χαρ., ὁ ὁποῖος χθὲς μετὰ ἠρώτησεν ἂν ἔπρεπε νά ὑπάγῃ σὲ μιὰ ἐκδρομὴ καί τοῦ τὸ ἀπηγόρευσα, τὸ ἐδέχθη δὲ προθύμως, δέν παρουσιάσθη διόλου καί μ' ἀνησυχεῖ.

Μία συνομιλία χθὲς μετὰ τὸν κ. Κ. μ' ἐπληροφόρησε, περὶ τοῦ ὅτι εἰς ἕκ τῶν συναδέλφων μου ἤρχισε νά με διαβάλλῃ εἰς τινα ἐπί-

«Ἀνανίας δὲ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, ἐλθὼν πρὸς με καί ἐπιστὰς ἐπέε μοι· Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον». (Πράξ. 22, 12 - 13)

τροπον, προσελθόντα πρὸς αὐτὸν ἵνα ἐξομολογηθῆ, ἀλλ' ἀνεχαιτίσθη ὑπ' αὐτοῦ.

Αὐτὴ ἡ πληροφορία μ' ἔκαμε νὰ τροποποιήσω πως τὴν ἀρχικὴν μου ἀπόφασιν, ὅπως μὴ χρησιμοποιήσω τὸ δικαίωμα τοῦ ἐξομολογεῖν εἰς εὐρεταν κλίμακα. Ἀπόψε ἐξ ἀφορμῆς τῆς γυναικός, ποὺ ἐξωμολόγησα εἰς τὸν ναὸν, ἔκαμα τὴν δήλωσιν εἰς τοὺς συναδέλφους, ὅτι δὲν παίρνω χρήματα ἀπὸ τὴν ἐξομολόγησιν καί, ἐπομένως, δὲν τὴν θεωρῶ ὡς «τυχηρὸν» καὶ νὰ μὴ παρεξηγηθῶ, ἀν ἐξομολογῶ ἐν τῷ ναῷ, ὄντος ἄλλου ἐφημερίου τῆς ἐβδομάδος. Ὁ εἰς τούτων ἐξεδήλωσε δυσφορίαν τινά, διότι καινοτομῶ (ἐν ᾧ αὐτοὶ εἰσπράττουσιν κᾶτι), παρατυχῶν δὲ λαϊκός (φίλος του) ἐπενέβη διὰ νὰ μοὶ ὑπομνήσῃ, ὅτι «ἔτσι θὰ κόψω τὰ συμφέροντα τῶν ἄλλων». Ἀπέφυγα νὰ συζητήσω, εἰπὼν, ὅτι πρόκειται περὶ ζητήματος διὰ τὸ ὅποιον εἶμαι μόνον ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ ὑπεύθυνος καὶ τὸ ζήτημα ἐτελείωσε.

24η, Τρίτη:

Ἐνδιαφέρουσα συνάντησις τὸ πρωτὶ (ἐπὶ δῖωρον) μὲ τὸν αἰδ. Γ.Μ., καθ' ἣν καὶ ἐξωμολογήθην. Αὐτὸς θὰ εἶναι ὁ πνευματικὸς μου. Ἐμείνα πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν πείραν του καὶ ἐνθουσιασμένος μὲ τὴν σύμπτωσιν τῶν ἰδεῶν μας.

Ἀπὸ χθὲς μὲ ἀπασχολεῖ σπουδαῖον πνευματικὸν ζήτημα, ἀφορῶν ἐπιστήθιον φίλον.

«Ὁ Θεὸς ἐργάζεται».

Τὸ βράδου εἰς τὸν ἐσπερινὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Ἐπειτα τρισάγιον εἰς ἓνα σπίτι, ὅπου ἀπέθανεν ἓνα κοριτσάκι 9 ἐτῶν. Εἶχα τὴν εὐκαιρίαν νὰ εἰπῶ δυὸ λόγια θερμὰ καὶ ἐνισχυτικὰ εἰς τὴν ὀδυρομένην μητέρα, ἡ ὁποία, πρὸς στιγμὴν καθησυχάσασα, μ' ἔδλεπε μ' εὐγνωμοσύνην.

Πρὶν ἀπ' αὐτό, μία Παράκλησις εἰς ἓνα ἄλλο σπίτι. Δὲν μοῦ ἐφάνη τὸ περιβάλλον εὐνοϊκὸν διὰ τίποτε ἄλλο, ἐκτὸς τῆς γνωριμίας. Μὲ ἐκάλεσαν νὰ πηγαίνω κάθε μῆνα. Θὰ ἰδοῦμε.

25η, Τετάρτη :

Τὸ πρωτὶ «συλλείτουργον».

Ὁμίλησα ἐξ ἀφορμῆς τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς περὶ τῆς εὐσεβείας τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 21, τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸ Γένος καὶ περὶ τῆς σημερινῆς ἀνοικτείου ὑπὸ πολλῶν μιμήσεως τοῦ ἀντικληρικῶν πνεύματος τῆς Δύσεως, ἐπιμείνας ἰδίᾳ

«Καθὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν».

(Πράξ. 22, 13)

εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν περιφρονούντων τὸν Κλήρον καὶ τὰ Μοναστήρια. Ἐκουράσθηκα ὅμως πολὺ, διότι συνεκινήθη κατὰ τὸ κήρυγμα, τὸ ὁποῖον ἔκαμε τὴν ἐντύπωσίν του, ὅπως ἔπρεπε.

Ἐπίσκεψις εἰς μερικοὺς ἑορτάζοντας μαζί με τοὺς συνεφεμερίους.

Τὸ βράδυ εἰς πνευματικὴν συγκέντρωσιν εἰς τὸ σπίτι τοῦ αἰδ ... μετὰ προηγουμένην συνεργασίαν με...

Εἰς τὸ σπίτι ἐγύρισα πολὺ καθυστερημένος (10 1/2 μ. μ.) καὶ ἀρκετὰ κουρασμένος.

26η, Πέμπτη:

Τὸ πρωτῆ, εἰς τὴν Προηγιασμένην. Κατόπιν εἰσηγήθη εἰς τοὺς συναδέλφους καὶ ἐδέχθησαν τὴν κατάργησιν τῆς κοινωνίας τῶν μικρῶν παιδιῶν πρὸ ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θ. Λειτουργίας, χάριν τῆς ὁποίας ἐφυλάσσετε τίμιον Αἷμα τῆς θ. Εὐχαριστίας ἐντὸς φιαλίδιου τινὸς ἐπὶ τινος παραθύρου τοῦ ἱεροῦ (τὸ φιαλίδιον ἦτο ἐντὸς δυσκοπότηρου τοποθετημένον). Τὸ φυλασσόμενον Αἷμα, «κατελύθη» ὑπὸ τοῦ λειτουργοῦ ἱερέως καὶ τὸ ἄτοπον δὲν θὰ ἐπαναληφθῆ. Ἀφορμὴν εἰς τὴν παρατήρησίν μου αὐτὴν ἔδωκεν ἡ χθεσινὴ συγκέντρωσις καὶ σχετικὴ ὁμιλία τοῦ πατρὸς ..., διότι, καίτοι δὲν μοῦ εἶχε κάμει ἐντύπωσιν καλὴν, ἰδίᾳ ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐφυλάσσετε τὸ Μυστήριον, δὲν εἶχα τὸ θάρρος νὰ ζητήσω τὴν ἄσιν τοῦ ἀτόπου πρότερον, ἐνῶ τώρα τὸ συνέδασα με τὴν λεπτομέρειαν, ὅτι πιθανὸν νὰ γίνῃ παρατήρησις ἀπὸ τὴν προϊσταμένην ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, ἀφ' οὗ ἔχει ἀπαγορευθῆ.

Ἐπίσκεψις παρὰ τῶ Μακαριωτάτῳ πρὸς λήψιν ἀδείας διὰ τὴν περιφορὰν ἐκτάκτων δίσκων ὑπὲρ τοῦ Ἐνορ. Φιλοπτώχου Ταμείου, ἣτις ἐδόθη διὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα.

Συνεργασία μ.μ. με τὸν κ....

Τὸ βράδυ εἰργάσθη διὰ τὴν εὑρεσιν ὀνόματος τοῦ ἐνοριακοῦ περιοδικοῦ.

27η, Παρασκευή:

Τὸ πρωτῆ, εἰς τὴν Προηγιασμένην. Ἐκοινωνήσα με ἰδιαιτέραν συγκίνησιν.

Ἐργασία διὰ τὴν ὀνομασίαν τοῦ περιοδικοῦ.

Συνεργασία με τὸν κ....

«Ὁ δὲ εἶπεν ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειριστό σε γινῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ...»
(Πράξ. 22, 14)

Ἐπίσκεψις... καὶ συνομιλία διὰ τὴν τακτοποίησίν του ἐν γένει καὶ ἀπέναντί μου καὶ τῶν ἄλλων φίλων.

Συνεργασία μὲ κ....

Ἀνάγνωσις τῶν περὶ «Μασωνίας» δημοσιευμάτων τῆς «Πρωΐας».

Κήρυγμα εἰς τὴν πρώτην ἀκολουθίαν τῶν Χαιρετισμῶν περὶ τῆς ἐτοιμασίας διὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν Παθῶν, καὶ δὴ περὶ τῆς ἐν τῷ ναῷ εὐταξίας καὶ τῆς λατρείας τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας.

Ἀκολουθία τῶν Χαιρετισμῶν εἰς Ἄγ. ... Κήρυγμα ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἰδιαίτερος λόγος περὶ τῆς ἐν τοῖς ναοῖς εὐταξίας κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα.

Ἐπίσης κήρυγμα εἰς τὴν δευτέραν ἀκολουθίαν τῶν Χαιρετισμῶν τοῦ Ἄγ. ... περὶ ἐξομολογήσεως καὶ ἰδιαίτερος λόγος περὶ τῆς ἐξομολογήσεως τῶν παιδιῶν.

Ἐπίσκεψις τῶν κ.κ.....

28η, Σάββατον :

Τὸ πρωῒ, εἰς τὴν θ. Λειτουργίαν. Κατόπιν ἐξομολόγησις... μέχρι τῆς 2 μ. μ. Συνεργασία μὲ... διὰ τὰ αὐριανὰ κηρύγματα. Εἰς τὸν ἑσπερινόν.

29η, Κυριακή :

Ἐνωρίς, εἰς τὴν α' Λειτουργίαν. Κήρυγμα κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Κοινωνικοῦ: Ἑρμηνεῖα τῆς περικοπῆς Μαρκ. ι': 32 - 45 καὶ ἰδιαίτερος λόγος περὶ ἐξυπηρετικότητος. Ἐτέλεσα τὴν β' Λειτουργίαν, καθ' ἣν ὠμίλησα καὶ πάλιν, ἰδιαιτέρως τονίσας τὴν ἐξυπηρετικότητα καὶ τὴν πρὸς τοῦτο χρῆσιν τῶν προνομίων, δι' ὧν μᾶς ἐφωδίασεν ὁ Θεός.

Ἀμέσως μετὰ τὴν Λειτουργίαν εὗρήκα στὸ σπῆτι μου μίαν κυρίαν, ἣ ὅποια ἤθελε συμβουλὴν ἐπὶ οἰκογενειακῶν τῆς δυσκολιῶν. Ἐχρησιμοποίησα καλὰ τὴν εὐκαιρίαν. Ἐφυγε παρηγορημένη καὶ μὲ καλὰς ἀποφάσεις, διὰ τὴν τήρησιν τῶν ὁποίων μου ἔδωκε τὸν λόγον τῆς. Θὰ ἔχω τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὴν ἐπανίδω μεθαύριον μετὰ Εὐχέλαιον, τὸ ὅποιον μ' ἐκάλεσε νὰ τελέσω σπῆτι τῆς καὶ τὸ Σάββατον εἰς τὴν Λειτουργίαν, ποῦ θὰ γίνῃ ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τῆς εἰς ἓν παρεκκλήσιον. Εἶναι μορφωμένη κυρία καὶ δὲν ἀποκλείεται νὰ χρησιμοποιηθῇ ἀργότερα.

«... Ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν εἴρακας καὶ ἤκουσας...»
(Πράξ. 22, 15)

Συνομιλία με... , έπειτα με... πνευματικῆς φύσεως. 2 1/2 — 5 μ. μ. συνεργασία ἐν συνεδρία τῶν...

Εἰς τὴν ὥραν του τὸ Κήρυγμα περὶ τοῦ τρόπου τοῦ ἁγιασμοῦ τῶν ἑορτῶν. Ὑπάρχει ἀταξία ἀκόμη εἰς τὸν ναόν. Δὲν σημαίνουν ἐγκαίρως, ἀν δὲν εἰδοποιήσω ἐγὼ ὁ κόσμος ἔρχεται ὡς ἐκ τούτου καθυστερημένος, δὲν ἔχομεν καθίσματα καὶ τὰ ὀλίγα ὑπάρχοντα, δὲν τοποθετοῦνται ἐγκαίρως καὶ καθὼς πρέπει. Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐμέτρα χρήματα καθ' ὄλην τὴν διάρκειαν τοῦ κηρύγματος πρὸς κοινὸν σκανδαλισμὸν τοῦ ἐκκλησιασματος καὶ εἰς τὸ τέλος εἶχεν ἀρχίσει γενναία φιλοκουβέντα γύρω ἀπ' τὸ παγγάρι. Ἐστενοχωρήθηκα, ἀλλὰ δὲν ἔκαμα παρατήρησιν, διὰ νὰ μὴ τὸν ἐκθέσω. Ὁ λυκειάρχης κ. Ζ., ὁ ὁποῖος με γνωρίζει ἀπὸ μικρὸν, μοῦ ἔκαμε δριμύτατα παράπονα διὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτὴν τῶν ἐπιτρόπων.

Ἡ προϊσταμένη τῆς ... μοῦ ἐζήτησε νὰ μείνῃ ὄλην νύκτα τὴν Μ. Πέμπτην ἀνοιχτὴ ἡ ἐκκλησία, διὰ νὰ διανυκτερεύσουν τὰ μέλη. Ἐπεφυλάχθην νὰ μελετήσω καὶ νὰ συνηνογηθῶ με συναδέλφους καὶ ἐπιτρόπους.

Δύο ἐξομολογήσεις σπίτι.

Ὁ συνεφημέριός μου αἰδ. ... μοῦ ἔκαμε ἐξαιρετικὴν φιλοφροσύνην, μοῦ ἐχάρτισεν ἱερά του ἄμφια (Ἐπιτραχήλιον, ζώνην, ἐπιμάνικα).

Ὁ Χ... ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ με τὸν Χ... εἰς τὰς 7 μ. μ., ἀλλὰ δὲν ἦλθαν. Εἶδα δι' ὀλίγα λεπτὰ τὸν νέον, ποῦ εἶχα ἐξομολογήσει προχθὲς καὶ ἐδέχθη τώρα κατ' ἀρχὴν νὰ μετάρχη τοῦ ὀμίλου νέων τῆς ἐνορίας.

Ἐκανονίσθησαν λεπτομέρειαι τινες, ἀφορῶσαι τὸ περιοδικόν, εἰς ὃ δίδεται τὸ ὄνομα ...

Συνομιλία με αἰδ. ... καὶ ἐπίτροπον ... περὶ ἐνισχύσεως τοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου καὶ σκοπίμου χρήσεως τῶν πόρων του.

Ἀπεφασίσθη κατὰ τὴν ἀπογευματινὴν συγκέντρωσιν ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἐν τῇ... σήμερον ἐργαζομένων ἐνοριτῶν χάριν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐνορ. προγράμματος.

30ῆ, Δευτέρα :

Ἦμουν κουρασμένος καὶ ἔμεινα τὸ πρωτὶ στὸ κρεβάτι. Αἰσθάνομαι καὶ ἐλαφρὰν ἀδιαθεσίαν.

«... Καὶ νῦν τί μέλλεις ; Ἀναστάς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου». (Πράξ. 22, 16)

Μάθημα εἰς τὸν ... καὶ τακτοποιήσεις ὑποθέσεων τινῶν, ἰδίᾳ οἰκονομικοῦ ζητήματος τοῦ περιοδικοῦ.

Τὸ ἀπόγευμα, ἐπίσκεψις τοῦ κ. ... σπίτι, συνεργασία, μεθ' ἣν ἐργασία διὰ τὸ περιοδικόν. Ἡτοίμασα ὄλην τὴν ὕλην τοῦ πρώτου φύλλου (πασχαλινοῦ).

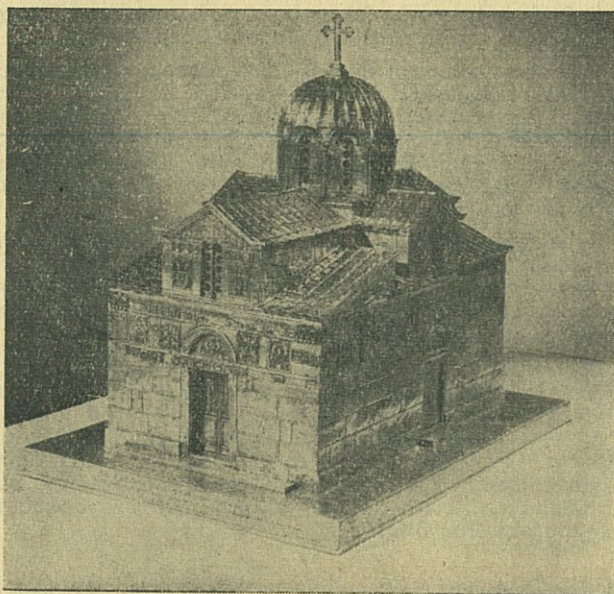
31η, Τρίτη :

Εἰς τὴν ἐκκλησίαν, περὶ τὸ τέλος τῆς πρώτης ἀκολουθίας. Ἐπειτα, στὴν ... Ὑποθέσεις διάφοροι. Συνεργασία με ... Τελειωτικὴ τακτοποιήσις περιοδικοῦ.

Με τὸν ... σπίτι, ὅπου καὶ ὁ ..., ἀλλεπάλληλοι συνεργασίαι πνευματικῆς φύσεως.

Ἀργὰ τὸ βράδυ, φιλικὴ συνομιλία με τὸν συνεφημέριον αἰδ. ...

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν
Ο ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

Τὸ ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀρχιεπισκόπου ἐγχειρισθὲν εἰς τὸν Βασιλέα σύμβολον τῆς εἰς τὸ Ἔθνος παραδόσεως 1000 ἀνοικοδομηθέντων ἱερῶν ναῶν τῇ 1ῃ Ἰουνίου 1953, εἰς μνήμην τῶν τελευταίων προμάχων τοῦ Βυζαντίου.

ΣΧΕΔΙΟΝ ΟΜΙΛΙΑΣ

ΠΕΡΙ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗΣ

«Μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης λα-
οὺν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός.»
(Β' Κορ. 9, 6-11)

Ὁ πρῶτος μετὰ τὸν Ἐνα Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν Παῦλος ἐπιθυμῶν νὰ ἐξαγνίσῃ τὰ ἐλατήρια, τὰ ὑποκινουόμενα τὴν ἐλεημοσύνην, ὥστε ἡ μεγάλη αὐτῆ ἀρετὴ νὰ εἶναι τελεία καὶ θεάρεστος, ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν μας εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐλεημοσύνης. «Μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης...» Μᾶς διδάσκει τὸ πῶς πρέπει νὰ ἐξασκῶμεν τὸ ἱερόν καθήκον τῆς ἐλεημοσύνης.

*

1. Μὲ τὴν ἀγάπην. Ὅταν ἡ ψυχὴ εἶναι πλημμυρισμένη ἀπὸ τὴν Χριστιανικὴν ἀγάπην, τότε αἰσθάνεται τὴν ἱεράν ὑποχρέωσιν νὰ εὐεργετῇ, νὰ ἐλεῇ, ν' ἀνακουφίξῃ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλους χλιαροὺς χριστιανοὺς, οἵτινες βοηθοῦν «ἐξ ἀνάγκης». Ἀναγκάζονται νὰ ἐλεήσουν, διότι ἐντρέπονται τοὺς ἄλλους καὶ ἐπιρεάζονται ἀπὸ τὴν κατάκρισιν καὶ τὰ σχόλια αὐτῶν. Ἡ ἀγάπη δημιουργεῖ τὴν χαροποιὸν ἐλεημοσύνην. Ἰλαρύνεται ἡ ψυχὴ καὶ ἡ καρδιά καὶ μὲ ἰλαρότητα διδάσκουσιν εὐεργετεῖ.

2. Ἡ ἀγάπη γνωρίζει θυσίας καὶ ἡρωϊσμούς. Ἐλεεῖ καὶ ἐνισχύει τὸν ἄξιον βοηθείας καὶ ἐλέους, ὄχι μόνον ἐκ τοῦ περισσεύματος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὑστερήματος. Ἐφ' ὅσον ἀκτινοβολία τῆς ἀγάπης εἶναι ἡ ἐλεημοσύνη, δὲν μετέρχεται μέσα ἄδικα καὶ παράνομα ἵνα ἐλεήσῃ. Γνωρίζει, ὅτι «οὐκ εὐδοκεῖ ὁ ὕψιστος ἐν προσφοραῖς ἀσεβῶν» (Σειράχ 31,23) καὶ «ἔλεον ἀμαρτωλοῦ μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλὴν μου» (Ψαλ. 140,5).

3. Ἡ ἀγάπη εἶναι τὸ λευκὸν κρίνον, τὸ ὁποῖον ἀποπνέει τὸ γλυκύτερον ἄρωμα τῆς ἀγιότητος. Ἐφ' ὅσον προῖον τῆς ἀγάπης εἶναι ἡ ἐλεημοσύνη, διὰ νὰ εἶναι τελεία, ὀφείλομεν νὰ τὴν ἐξασκῶμεν ἐν ἠθικῇ ἀγνότητι, ἀποσκοποῦντες καὶ εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς τοῦ εὐεργετουμένου. (Ἰακ. 1,27).

4. Ἡ τελεία ἐλεημοσύνη πρέπει νὰ ἀποβλέπῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Αἱ ἀνθρώπιναι σμικρότητες καὶ ἀδυναμίαι πρέπει νὰ ἐκλείπουν εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ὑψηλοῦ αὐτοῦ καθήκοντος. (Ματθ. 6, 1—4). Ὅφείλομεν νὰ ἐφελκώσωμεν τὴν ἀμοιβὴν τοῦ Κυρίου καὶ ὄχι τὸν ἔπαινον τῶν ἀνθρώπων, διότι τότε ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι ἐπίδειξις καὶ ἀλαζονεία, καὶ οὐχὶ ἐκδήλωσις χριστιανικῶν αἰσθημάτων. Εἶναι μεγάλη τιμὴ δι' ἡμᾶς νὰ δοξάζεται μετὰ τὴν ἐλεημοσύνην μας ὁ Θεός.

*

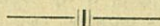
Ἡ θεία ἀρετὴ τῆς ἐλεημοσύνης ἐξομοιώνει τὸν μικρὸν καὶ εὐτελεῖ ἄνθρωπον μετὰ τὸν ἐλεήμονα καὶ φιλόανθρωπον Θεόν. Ὅσον

«Ἐγένετο δὲ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι...»

(Πράξ. 22, 17-18)

μεγαλύτερα είναι ή τιμή, τόσον μεγαλύτερα πρέπει να είναι και ή προσοχή μας εις την έκτέλεσιν τής ύψηλης αὐτῆς ἀρετῆς. Νά ἐξασκῶμεν αὐτήν με χριστιανικὴν ἀγάπην, με ἠθικὴν καθαρότητα καὶ πρὸς δόξαν Θεοῦ. Τότε ἐφαρμόζομεν πλήρως τὴν θαυμασίαν καὶ διδακτικὴν ὑποθήκην τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «Ἰλαρόν δότιν ἀγαπᾷ ὁ Θεός».

† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέσης ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

ΣΚΕΛΕΤΟΙ ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ

1ον

Εἰς τὴν Ι' Κυριακὴν τοῦ Ματθαίου

(2 Αὐγούστου 1953)

«Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν»
(Ματθ. ιζ' 20).

Δὲν ἦσαν ἀπιστοὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ. Πολλοὺ γε καὶ δεῖ! Αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἶχον θεραπεύσει τόσοις καὶ τόσοις ἀσθενεῖς κατὰ τὴν ἀνά τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ περιοδεῖαν των καὶ ἐπιστρέψαντες «μετὰ χαρᾶς μεγάλης», ἔλεγόν ποτε: «Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν» (Λουκ. ι' 17). Δὲν ἠδυνήθησαν ὁμως νὰ θεραπεύσωσι τὸν ἀσθενῆ τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου, διότι, πρὸς στιγμὴν, βασιθέντες ἴσως εἰς τὰς ἰδίας των δυνάμεις, ἔχασαν τὴν θερμότητα τῆς πίστεώς των, δὲν ἐχρησιμοποίησαν ἐπαρκῶς τὸ θεῖον δῶρον τῆς προσευχῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς παρατηρήσεως τοῦ Κυρίου, ὅτι «τὸ γένος τοῦτο οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ» (Αὐτόθι ιζ' 21). Μήπως καὶ τὴν προηγουμένην Κυριακὴν δὲν εἶδομεν τὸν Πέτρον βυθιζόμενον διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν του, ἐνῶ εἶχεν ἀρχίσει νὰ περιπατῇ ἐπὶ τῶν κυμάτων; (Αὐτόθι. ιδ' 28—32).

Α'.

Δὲν εἶναι σπάνιον τὸ φαινόμενον ἀνθρώπων ἐπιτυγχάνοντων πράγματι ἐν τῇ πνευματικῇ ζωῇ καὶ ὁμως εἰς μίαν στιγμὴν κυριολεκτικῶς «βυθιζόμενων» εἰς τὴν ἁμαρτίαν, δοκιμαζόντων δ.λ.ν. τραγικωτάτας ἀπογοητεύσεις, τὰς ὁποίας καὶ οἱ ἴδιοι δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐρμηνεύσωσι.

Προσέξατε τὸν μικρόν, ὅστις ὀδηγεῖται ὑπὸ τοῦ πατρὸς του χειροκρατούμενος· εὐθὺς ὡς ζητήσῃ μόνος νὰ περιπατήσῃ, παραιτούμενος τῆς στοργικῆς καθοδηγήσεως τοῦ πατρὸς του, ταλαντεύεται καὶ πίπτει... Μήπως τὸ ἴδιον δὲν συμβαίνει εἰς τὸν ἄπτερον νεοσσόν, ὅστις θέλει νὰ πετάξῃ, χωρὶς νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῶν μητρικῶν πτερύγων;...

Δὲν δύναται ἀφ' ἑαυτοῦ τίποτε νὰ ἐπιτύχῃ ὁ χριστιανὸς καὶ καμμίαν πρόοδον δὲν πραγματοποιεῖ, εἰμὴ ἐν κοινωνίᾳ πρὸς τὸν Χριστὸν (Ἰω. ιε' 5). Ἡ εἰκὼν τοῦ «κλήματος» καὶ τῆς «ἀμπέλου»,

«... Σπεῦσον καὶ ἐξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ, διότι οὐ παραδέονται σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἡμοῦ».

(Πράξ. 22, 18)

ἦν μετεχειρίσθη ὁ Κύριος (Αὐτόθ. 1—7) πρὸς παράστασιν τῆς τοιαύτης σχέσεως τοῦ πιστοῦ πρὸς τὸν Χριστόν, εἶναι λίαν παραστατική, εἰς πολλὰς δὲ σκέψεις δύναται νὰ ὀδηγήσῃ τὸν ἀμελή χριστιανὸν ὁ ἀφορισμὸς τοῦ Κυρίου, «ἐὰν μὴ τις μείνῃ ἐν ἐμοὶ ἐβλήθῃ ἔξω ὡς τὸ κλήμα καὶ ἐξηράνθῃ, καὶ συνάγουσιν αὐτὸ καὶ εἰς πῦρ βάλλουσι καὶ καίεται» (Αὐτόθι 6).

Εὐθὺς ὡς ἡ πίστις ψυχρανθῆ δι' ἓνα οἰονδήποτε λόγον, εὐθὺς ὡς κοσμικὴ τις ἀντίληψις, ἢ ἡ πεποιθῆσις εἰς τὰς ἰδίας δυνάμεις, κυριαρχήσῃ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ χριστιανοῦ, αἱ δυσκολίαι αὐξάνονται, τὰ ἐμπόδια μεγεθύνονται καὶ ἡ ἄβυσσος ἀνοίγεται πρὸ τῶν ποδῶν του, ἐτοιμὴ νὰ τὸν καταπίῃ.

Ἄφ' ἧς ὁ χριστιανὸς ἐνωθῆ μετὰ τοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς πίστεως, ὀφείλει ἀδιασπάστως νὰ μείνῃ μετ' αὐτοῦ συνηνωμένος.

Β'.

Τρία εἶναι τὰ μέσα, ἅτινα δύναται ὁ πιστὸς νὰ χρησιμοποίησῃ διὰ τὴν διατήρησιν καὶ τὴν ἐπαύξεισιν τῆς πίστεως, καὶ διὰ τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῆς χλιαρότητος καὶ ὀλιγοπιστίας.

α') Ἡ προσευχή, β') ἡ ἱερά μελέτη καὶ γ') ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν λατρευτικὴν καὶ τὴν μυστηριακὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τῆς προσευχῆς θερμαίνεται ἡ ψυχὴ καὶ ἐνισχύεται ἐκ τῆς ἀμέσου μετὰ τῆς Πηγῆς τῆς Δυνάμεως ἐπαφῆς.

Διὰ τῆς ἱερᾶς μελέτης φωτίζεται ἡ εὐσέβεια καὶ στερεοῦται ἡ πίστις, ἐν τῇ γνώσει τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ.

Διὰ δὲ τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ θείας λατρείας καὶ τῆς μυστηριακῆς ζωῆς ἐνισχύεται ἡ ἀναπόσπαστος τῇ πίστει καὶ τῇ εὐσεβείᾳ ἀγάπη, σταθεροποιεῖται ἡ συνείδησις, ὅτι «πάντες ἐσμὲν σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους» καὶ τρέφεται ἡ ψυχὴ, ἐξαγιαζομένη διὰ τῶν μέσων τῆς χάριτος.

Ἐννοεῖται, ὅτι ἐν τῇ ἱερᾷ μελέτῃ τὴν βάσιν πάντοτε ἀποτελεῖ ὁ ἐν ταῖς Ἱεραῖς Γραφαῖς ἀποκεκαλυμμένος Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐρμηνεύεται ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διακωνιζομένης ἀποστολικῆς παραδόσεως, ἄριστα δὲ πρὸς ἀκριβῆ τοῦ θείου Λόγου κατανόησιν μέσα ἀποτελοῦσι κατὰ πρῶτον μὲν λόγον τὴν θεοφόρων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων τὰ ἔργα, γενικῶς δὲ πάντα ἐκεῖνα, τὰ εὐσεβῆ συγγράμματα, ἐν οἷς ἀπεθησαυρίσθη ἡ θρησκευτικὴ πείρα ἐπιφανῶν πιστῶν καὶ πεφωτισμένων τοῦ θείου Λόγου ἐρμηνευτῶν.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ θείαν λατρείαν καὶ τὴν εἰς τὴν μυστηριακὴν ζωὴν συμμετοχὴν, εἰδικὴ πάντοτε ἀπαιτεῖται προσπάθεια, ὅπως, ἀφ' ἐνὸς μὲν μὴ καταντήσῃ τύπος ξηρός, ἀφ' ἑτέρου δὲ γίνεται πάντοτε, καθ' οὓς κανόνας αὐτὴ αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία καθώρισεν, «οὐ γὰρ ἔστιν ἀκαταστασίας ὁ Θεός» (Α' Κορ. ιδ' 33).

«Τοῦτο τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ», εἶπεν ὁ Κύριος. Ὑπὸ τὴν σύντομον ταύτην ρῆσιν ὑπῆ-

«Κἀγὼ εἶπον· Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται, ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ θέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ...»

(Πράξ., 22, 19)

γαγε πᾶσαν τὴν ἐντατικὴν προσπάθειαν τοῦ πιστοῦ, ὅπως διατηρηθῆ ὁστος ἐν τῷ πνεύματι τῆς πίστεως καὶ τῆ μετὰ τοῦ Θεοῦ κοινωνία, ἐὰν θέλῃ τὴν νίκην κατὰ τοῦ πονηροῦ. Ἡ ἐντατικὴ αὕτη προσπάθεια ἀπαιτεῖ τὴν περιστολὴν καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν τῆς ζωῆς ἀναγκῶν, ἵνα ἐλευθερώτερον τὸ πνεῦμα δυναθῆ νὰ ὑψωθῆ πρὸς τὸν Θρόνον τῆς Χάριτος.

2ον

Εἰς τὴν ΙΑ' Κυριακὴν τοῦ Ματθαίου (9 Αὐγούστου 1953)

«... Οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν
σύνδουλόν σου, ὡς ἐγὼ σε ἐλέησα ;»
(Ματθ. ιη' 33)

Ἰδοὺ μία ἀλήθεια, τὴν ὁποῖαν σήμερον κατ' ἐξοχὴν πρέπει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν ἡ χειμαζομένη ἀνθρωπότης! Ἀπὸ τὴν παραμέλησιν τῆς ἀληθείας ταύτης προῆλθον ὄλα τὰ δεινὰ, διὰ τὰ ὁποῖα σήμερον ὀδυνᾶται ὁ κόσμος ὀλόκληρος· ἡ τήρησις τῆς ὑπόσχεται τὴν γαλήνην καὶ τὴν ἡσυχίαν. Ἡ ἀνεξικακία καὶ ἡ συγχωρητικότης εἶναι ἀρεταί, θαυμαζόμεναι ὑπὸ πάντων, ἀρεταί, ὅμως, κατ' ἐξοχὴν χριστιανικαί.

Α'.

Ὑπῆρχον, βεβαίως, καὶ εἰς τὴν πρὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ περίοδον ἄνθρωποι ἀνεξικακοὶ καὶ συγχωρητικοί. Τίς δὲν ἐνθουμείται τὴν μακροθυμίαν τοῦ Περικλέους, τὴν ἀταραξίαν τοῦ Σωκράτους, τὴν ἀνεξικακίαν τοῦ Φωκίωνος ;... Ἀλλ' εἶναι παραδείγματα μεμονωμένα, ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τῆς ἀνωτέρας τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων φύσεως. Ἀρεταί ἀπραγματοποιήτοι, ἀκατανόητοι διὰ τοὺς ἄλλους, οἱ ὅποιοι ἐθεώρουν ἐντροπὴν τὸ «ἠτᾶσθαι ὑπὸ τῶν φίλων ταῖς κακοποιήσας».

Ὁ Χριστὸς ἀνήγαγεν εἰς καθῆκον πρῶτιστα πάντων ἐπιβαλλόμενον τὴν πρὸς τοὺς βλάπτοντας ἀγάπην καὶ τὴν πρὸς τοὺς ζημιοῦντας μακροθυμίαν (Ματθ. ε' 38-45), τὴν ὁποῖαν ὁ ἴδιος ἐπραγματοποίησε καθ' ἅπασαν τὴν ζωὴν Του, οὐχὶ ὡς ἐξαιρετικὴν τινα πράξιν εἰς στιγμὰς μεγάλων ἐξάρσεων, ἀλλ' ὡς συνήθη τακτικὴν τῆς μετὰ τῶν ἀνθρώπων ἀναστροφῆς Του· «λοιδοροῦμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπέλει» (Α' Πέτρ. β' 23).

Ἐθεώρησε μάλιστα τὴν συγχωρητικότητά ὡς ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τῆς παρρησίας, μεθ' ἧς δύναται ὁ πιστὸς νὰ προσέλθῃ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ (Ματθ. ε' 23-24), τὴν ἔθηκεν ὡς ὅρον ἀπαραίτητον διὰ πάντα προσευχόμενον (Μάρκ. ια' 25). Ἀπαιτεῖ τὴν μακροθυμίαν ἀπὸ πάντα πιστόν, αἰσθανόμενον ὅτι ἔχει ἀνάγκην συγχωρήσεως ὑπὸ τοῦ Θεοῦ (Ματθ. στ' 14-15, ιη' 35). Ἠξίωσε νὰ προβάλλωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν συγχωρητικότητά μας ὡς ὅρον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅταν ζητῶμεν τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν μας· «ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν» (Αὐτόθ. η' 12).

«... Καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν.»
(Πράξ. 22, 20)

Β΄.

Τὴν ἐντολὴν ταύτην ἐτήρησαν πάντες οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ ἄνδρες, «εὐλογοῦντες τοὺς καταρωμένους καὶ ἀγαθοποιοῦντες τοὺς κακοποιοῦντας αὐτοὺς» (Ματθ. ε΄ 44). Ἀνέκαθεν δὲ ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία ηὔχετο ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν δικωκτῶν Τῆς καὶ ἀπῆτει ἀπὸ τοὺς πιστοὺς νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἀκριβῶς εἰς τοῦτο θὰ διαφέρῃ ἡ «δικαιοσύνη» αὐτῶν ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην τοῦ κόσμου (Αὐτόθι, ε΄ 20), εἰς τὸ ὅτι δ.λ.ν. θὰ βλέπωσιν ἑαυτοὺς ὑποχρέους ἀπέναντι παντὸς ἀνθρώπου, ὡς ἀδελφοῦ, ὅσον δήποτε καὶ ἂν ἔχωσι βλαβῆ παρ' αὐτοῦ (Λουκ. η' 32-36).

Τίς δύναται νὰ λησμονήσῃ τὸν Πρωτομάρτυρα Στέφανον, εὐχόμενον ὑπὲρ τῶν λιθοβολούντων αὐτὸν (Πράξ. ζ' 59,60), κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ Κυρίου, ὅστις ηὔχηθη ὑπὲρ τῶν σταυρωτῶν; (Λουκ. κγ' 34).

Καὶ ὅμως ἔρχονται περιστάσεις, καθ' ἃς δυσκολεύονται οἱ ἄνθρωποι νὰ συναισθανθῶσι τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας, τῆς ὁποίας γίνονται ἔνοχοι διὰ τῆς μνησικακίας των. Λησμονοῦμεν, ὅτι καθ' ἑκάστην ἡμεῖς πταίομεν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπανειλημμένως ζητοῦμεν παρ' Αὐτοῦ συγχώρησιν· λησμονοῦμεν, ὅτι καὶ ἡμεῖς ὑποκείμεθα εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ λυπήσωμεν τὸν ἀδελφόν μας...

Ἐντεῦθεν «ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί» (Γαλάτ. ε΄ 20) καὶ ὅλη ἡ παρατηρουμένη ἀκαταστασία. Ἐντεῦθεν ἡ πικρία, ἡ κατατρώγουσα τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, ἡ ἔλληψις τῆς χαρᾶς, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται μόνη ἡ ἀγαπῶσα ψυχὴ.

Ποῖος δὲν θὰ ἐξήλευε τὴν γαλήνην τοῦ Δαβὶδ καὶ τὴν χαρὰν, τὴν ὁποίαν ἠσθάνθη ὅτε δὲν ἐξεδικήθη τὸν Σαούλ, ἐνῶ οἱ σύντροφοί του τῷ ἔλεγον, ὅτι ὁ Θεὸς τὸν ἔστειλε πλησίον του, διὰ νὰ τὸν τιμωρήσῃ; Δύναται νὰ ὑπάρξῃ νίκη μεγαλειτέρα ἐκείνης, ἢν πραγματοποιεῖ ὁ ἀνεξίκακος καὶ εἰρηνικός;

Δυστυχῶς, ἀκόμη ἐπαρχίαι ὀλόκληροι εἰς τὴν χώραν μας στενάζουσιν ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ ζυγοῦ τῶν προλήψεων περὶ ἐκδικήσεως, καὶ καθ' ἑκάστην θρηνοῦμεν ἀνθρώπινα θύματα, ζωὰς προῶρας κατερχομένας εἰς τὸν τάφον καὶ ψυχὰς ἀδίκως ὑπὸ τῆς προλήψεως εἰς τὸ ἔγκλημα παρασυρομένας. Ἐὼς πότε πλέον;

Μὴ πλανώμεθα. Αἱ προλήψεις δὲν ἐκρίζονται καὶ ἡ ἀγάπη δὲν δύναται νὰ γίνῃ κτῆμα πραγματικῶν τῶν ἀνθρώπων, ἐὰν πράγματι δὲν ἀφοσιωθῶσιν εἰς τὸν Χριστόν. Τὸ καθῆκον τῶν πιστῶν εἶναι νὰ ἀποτελέσωσι τὴν πρωτοπορείαν διὰ τὴν βασιλείαν τῆς ἀγάπης, ἡ ὁποία πρὸ παντὸς ὀφείλει νὰ πραγματοποιητῆται μεταξὺ αὐτῶν (Ἰω. ιγ' 35).

Ε. Γ. Μ.

«Καὶ εἶπε πρὸς με· Πορευοῦ, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε».
(Πράξ. 22, 21)

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΑΜΒΩΝΟΣ

1ον

Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος

(6 Αὐγούστου)

«Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα» αὐτοῦ ἀκούετε» (Ματθ. ιζ' 5 - 6)

Ὁλόκληρος ἡ ζωὴ τοῦ Κυρίου εἶναι μία συνεχῆς μαρτυρία τῆς Θεότητός Του. Θεὸν τὸν προεκήρυξαν οἱ Προφῆται. Θεῖα ὑπῆρξεν ἡ γέννησίς Του. Καὶ ὡς Θεὸν τὸν ἐδοξολόγησαν οἱ Ἄγγελοι καὶ ὡς Θεὸν τὸν προσεκύνησαν οἱ Μάγοι καὶ Ποιμένες εἰς τὸ σπήλαιον τῆς Βηθλεέμ. Θεῖα εἶναι ἡ διδασκαλία Του. Θεὸς ἀνεδείχθη καὶ διὰ τῶν ἀναριθμητῶν θαυμάτων Του, διὰ τὰ ὁποῖα ὠμολόγησαν, ὅτι «οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος» καὶ «οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν». Θεὸς ἀπεδείχθη διὰ τῆς ἀγίας ζωῆς Του, ὡς ἀναμάρτητος, «Ὅς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι Αὐτοῦ». Ἀλλὰ Θεὸς ἀπεδείχθη καὶ κατὰ τὴν Σταύρωσιν καὶ κατὰ τὴν Ἀνάστασιν, καὶ Θεὸν ὠμολόγησαν Αὐτὸν καὶ αὐτοὶ οἱ σταυρωταὶ Του, οἱ «ιδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γινόμενα» καὶ ὁ παρὰ τὸν Σταυρὸν ἐκατόνταρχος ὁμολογεῖ: «Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦν Οὗτος».

Ἀλλὰ νά, ὅτι καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ Πατρὸς μαρτυρεῖ τὴν Θεότητα τοῦ Κυρίου. «Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα: Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα». Τὴν ἰδίαν μαρτυρίαν ἔδωκεν ὁ Οὐρανὸς καὶ κατὰ τὴν ἐπίσημον ὥραν τῆς βαπτίσεως τοῦ Κυρίου, κατὰ τὴν ὁποίαν «φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν Οὐρανῶν: Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ἠδόκησα». Καὶ τώρα, κατὰ τὴν ἐπίσημον ὥραν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους Θαβώρ, μακρὰν τοῦ κόσμου καὶ πλησίον τοῦ Οὐρανοῦ, εἰς μίαν στιγμὴν, ὅπου ἐμφανίζονται καὶ συνομιλοῦν μετὰ τοῦ Κυρίου Ἅγιοι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἠλίας, καὶ παρακολουθοῦν ἔκθαμβοι οἱ Μαθηταὶ Πέτρος, Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, «νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτοὺς καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα: Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα» αὐτοῦ ἀκούετε».

Ἀδιάσειστα εἶναι τὰ θεμέλια τῆς πίστεως εἰς τὴν Θεότητα τοῦ Κυρίου. Ἀλλὰ, διὰ τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν Χριστόν, ὑπάρχουν καὶ ὑποχρεώσεις. Καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ κάθε χριστιανοῦ εἶναι ἡ συμμόρφωσις τῆς ζωῆς του πρὸς τὸ θέλημα Ἐκεῖνου. Αὐτό, ἄλλως τε, μᾶς ὑπενθυμίζει καὶ ἡ θεῖα ἐντολὴ τοῦ Οὐρανοῦ Πατρὸς: «Αὐτοῦ ἀκούετε». Διότι, πράγματι, δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἐννοηθῇ πίστις εἰς Χριστόν, ἐὰν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὴν ὑπακοὴν εἰς Αὐτόν. Ὑπακοὴν καὶ συμμόρφωσιν πρὸς τὸ θεῖον θέλημα τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸ ἀπαιτεῖται,

«Τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν, ἀδελφοί, ἀπὸ μέρους, ὡς ἀναμνησκῶν ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ...»

(Ρωμ. 15, 15)

διὰ νὰ ἐπιτύχη ὁ ἄνθρωπος τὴν ψυχικὴν του μεταμόρφωσιν πλησίον τοῦ Θεοῦ.

Εἶθε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ νὰ φωτίσῃ κάθε ψυχὴν νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸν Χριστόν, διὰ νὰ λάβῃ τὸ φῶς καὶ τὴν δύναμιν διὰ μίαν, πράγματι, ψυχικὴν μεταμόρφωσιν, πλησίον τοῦ σήμερον Μεταμορφουμένου καὶ τὰς ψυχὰς μεταμορφούντος Χριστοῦ.

2ον

Εἰς τὴν ΙΑ' Κυριακὴν τοῦ Ματθαίου (9 Αὐγούστου 1953)

«Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου,
ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ τὸ δάειον ἀφῆκεν αὐτῷ».
(Ματθ. ιη' 27-28)

Ἄνυπολόγιστα ποσὰ ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν Θεόν, ὅπως καὶ ὁ δούλος τῆς σημερινῆς παραβολῆς ὤφειλεν εἰς τὸν Κύριόν του. Εἰς τὸν Θεόν, ὁ Ὅποιος τόσα τάλαντα, τόσες εὐεργεσίες μᾶς χαρίζει, τόσῃ ἀγάπῃ. Ἀγάπῃ θείαν καὶ ὑπερφυσικὴν ἔδειξε καὶ δεικνύει γιὰ μᾶς ὁ Θεός, ὁ Ὅποιος καὶ τὸν Υἱόν Του ἐβούλησε διὰ τὴν σωτηρίαν μας. Εἰς τὸν Θεὸν ὀφείλομεν τὰ πάντα, καὶ ὅμως ἡμεῖς, τίς περισσότερες φορές, ἀντὶ εὐγνωμοσύνης, ἀντὶ ἀγίας ζωῆς, ἀντὶ εὐχαριστίας, ἀντὶ ὑποταγῆς εἰς τὸ θέλημά Του, παρουσιάζομεν τὴν μεγαλειτέραν ἀσέβειαν, τὴν ἀπιστίαν, προσβάλλομεν μὲ τοὺς λόγους καὶ μὲ τὰ ἔργα μᾶς τὸ Ἅγιον Ὄνομά Του, καὶ προσθέτομεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὀφειλάς εἰς τὰς ὀφειλάς.

Εἴμεθα ὀφειλέται μὲ τὰ ἀνυπολόγιστα φορτία τῆς ἀμαρτίας μας, καὶ ὅμως εἶναι τόση ἡ ἀγάπη Του, ἡ εὐσπλαγχνία Του, ὥστε εἶναι πρόθυμος νὰ μᾶς συγχωρήσῃ. Νὰ διαγράψῃ τὴν ὀφειλὴν μας, νὰ μᾶς χαρίσῃ τὰ χρέη. Πότε ὅμως; Ὑπὸ ἓνα ὄρον. Ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ χαρίσωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ τυχόν χρέη τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ἴσως ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι μᾶς ἔβλαψαν, οἱ ὅποιοι μᾶς ἐσυκοφάντησαν, οἱ ὅποιοι μᾶς ἐζημίωσαν. Αὐτοὶ εἶναι ὀφειλέται εἰς ἡμᾶς. Ἄλλ' ὅ,τι καὶ ἂν ὀφείλουσαν αὐτοὶ εἰς ἡμᾶς, εἶναι ἐλάχιστον ἀπέναντι τῆς μεγάλης ὀφειλῆς, τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν ἡμεῖς εἰς τὸν Θεόν.

Καὶ ὅμως αὐτὸν τὸν ὄρον, τὸν θέτει ὁ πολυεύσπλαγχνος Θεός. Ἐκεῖνος, ἀκριβῶς, ὁ Ὅποιος ἔχει κάθε δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν καταδίκην μας. Αὐτὸς ὁ Θεός, τὸν Ὅποιον ἡμεῖς καθημερινῶς προσβάλλομεν, εἶναι πρόθυμος νὰ χαρίσῃ τὸ μεγάλο καὶ βαρῦτατο χρέος τῶν ἀμαρτιῶν μας, ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ χαρίσωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ ἀσήμαντα σφάλματα τῶν συνανθρώπων μας. Νὰ συγχωρήσωμεν, μὲ ἄλλα λόγια, ἡμεῖς τὰ μικρὰ —ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἰδικὰ μᾶς— μεγάλα— σφάλματα τῶν ἀδελφῶν μας, τῶν ἀνθρώπων, πού μᾶς ἔβλαψαν.

Αὐτὸν τὸν ὄρον θέτει ὁ Κύριος διὰ τὴν συγχώρησιν τῶν ἀμαρτιῶν μας. Καὶ ὅταν ἡμεῖς προσευχώμεθα καὶ λέγωμεν

«... Εἰς τὸ εἶναι με λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ...»
(Ρωμ. 15, 16)

«Πάτερ ἡμῶν... ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν», δεχόμεθα καὶ ὁμολογοῦμεν, ὅτι θὰ τηρήσωμεν τὸν ὅρον αὐτόν. Ἄς ρίψη, λοιπόν, ὁ καθένας μας μέσα εἰς τὴν ψυχὴν του ἐν βλέμμα σήμερον μετὰ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἀναγνώσεως τῆς παραβολῆς αὐτῆς, καὶ ἄς ἐξετάσῃ τὸν ἑαυτὸν του, ἐὰν ἐτήρησε τὴν ὑπόσχεσιν αὐτὴν, ἐὰν συνεχώρησε τοὺς ἀδελφούς του, καὶ ἄς σπεύσῃ ὁ καθένας μας νὰ τακτοποιήσῃ τὴν μερίδα τοῦ λογαριασμοῦ του μετὰ τὸν Θεόν, νὰ δώσῃ ὀλίγα διὰ νὰ λάβῃ πολλά, νὰ συγχωρήσῃ διὰ νὰ συγχωρηθῇ.

Ὁ Θεὸς εἶναι ὁλος ἀγάπη καὶ εὐσπλαγχνία, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ δικαιοσύνη. Ἀγάπη, ἢ ὅποια συγχωρεῖ, ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνη, ἢ ὅποια τιμωρεῖ τοὺς σκληρούς, ὅπως τὸν «ἀχρεῖον δοῦλον» τῆς σημερινῆς παραβολῆς, τὸν ὁποῖον τιμωρεῖ καὶ καταδικάζει. Ἄς προσέξωμεν, λοιπόν, διότι λέγει ὁ Κύριος: «Οὕτω καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ Ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφήτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν».

3ον

Εἰς τὴν IB' Κυριακὴν τοῦ Ματθαίου

(16 Αὐγούστου 1953)

«Πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου, τί ἔτι ὕστερῶ;» (Ματθ. ιθ' 20)

Ἦτο ἓνας πιστὸς τηρητὴς τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου. Ἐνας νέος εἰλικρινής, ὁ ὁποῖος προσεπάθησεν ἀπὸ μικρὸς καὶ, ὅπως λέγει ὁ ἴδιος, κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ ἀρκετὴν πνευματικὴν πρόοδον. Καὶ ὅμως καταλαβαίνει, ὅτι κάτι τοῦ λείπει. Ὅτι δὲν εἶναι τέλειος καὶ ἄξιος νὰ κληρονομήσῃ τὴν αἰώνιαν βασιλείαν. Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τὸν ἐρωτᾷ μετὰ σεβασμὸ καὶ εὐλάβεια: «Διδάσκαλε ἀγαθέ—λέγει—τί ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;» Καὶ ὁ Κύριος τοῦ ἀπαντᾷ: «Τήρησον τὰς ἐντολάς», ζῆσε σύμφωνα μετὰ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅμως ὁ νέος ὁμολογεῖ, ὅτι ἔχει ἐφαρμόσει τὶς ἐντολὰς αὐτὰς ἀπὸ τὰ παιδικὰ του χρόνια! «Πάντα ταῦτα—λέγει—ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου, τί ἔτι ὕστερῶ;»

Ἀσφαλῶς κάτι ἔλειπεν ἀπὸ τὸν νέον αὐτόν. Δὲν ἦτο τέλειος. Ἡ ἀπάντησις τοῦ Κυρίου φανερώνει, ἄλλως τε, τὶς ἐλλείψεις τοῦ νέου αὐτοῦ. «Εἰ θέλεις—λέγει—τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δός πτωχοῖς». Ἦτο προσκεκολλημένος στὸ χρῆμα, στὰ πλοῦτη του, ἤθελε νὰ εἶναι πιστός, ἦτο πρόθυμος νὰ κοπιάσῃ ὀλίγον, διὰ νὰ γίνῃ ἄξιος τῆς αἰώνιου ζωῆς, χωρὶς ὅμως νὰ ὑποβληθῇ σὲ θυσίας, χωρὶς νὰ θίξῃ τὰ οἰκονομικὰ του συμφέροντα. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα; Ἀπομακρύνεται λυπημένος! Αὐτός, ποῦ κατώρθωσεν ἀπὸ τὰ παιδικὰ του χρόνια νὰ τηρήσῃ τόσες καὶ τόσες ἐντολὰς, νὰ φανῇ τόσες φο-

«... Ἐγὼ οὖν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν Θεόν· οὐ γὰρ τολμήσω λαλεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἔθνῶν λόγῳ καὶ ἔργῳ...» (Ρωμ. 15, 16 - 18)

ρες νικητής, ἐγκαταλείπει τὸν ὠραῖον καὶ ὑψηλὸν ἀγῶνα! Τὸν νικᾷ μιά καὶ μόνον ἀδυναμία. Τὸν ὑποδουλώνει τὸ ἄψυχο χρῆμα, καὶ «ἀπῆλθε λυπούμενος»!...

Ἄλλ' ἄς φέρωμεν τὴν ὑπόθεσι στὸν ἑαυτὸ μας τώρα. Τὴν ἐρώτησι «τί ἔτι ὑστερῶ;», τὴν ὁποῖαν ὑπέβαλεν ὁ νέος αὐτὸς στὸν Ἰησοῦν Χριστόν, τὴν ἀπευθύνουμε ἐμεῖς καμμιά φορά στὸν ἑαυτὸ μας; Σκεφθῆκαμε καμμιά φορά σὲ ποιο σημεῖο εὐρισκόμεθα στὸ δρόμο τῆς χριστιανικῆς τελειότητος; Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι τὶς περισσότερες φορές λησμονοῦμε νὰ ἐξετάσουμε τὸν ἑαυτὸ μας, καὶ πολλές φορές μένουμε ἱκανοποιημένοι μὲ τὴν ψυχικὴ μας κατάστασι καὶ δὲν αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκη νὰ προχωρήσουμε καὶ νὰ τελειοποιηθοῦμε. Ἄλλὰ ὁ χριστιανισμὸς δὲν εἶναι θρησκεία στασιμότητος. Εἶναι θρησκεία προόδου καὶ τελειότητος. Καὶ δὲν εἶναι ἀρκετὸν διὰ τὸν χριστιανὸν νὰ ἐπιτύχη τὴν τήρησιν μιᾶς ἥ καὶ πολλῶν ἔστω ἀρετῶν, ἀλλὰ ὅλων. Αὐτὸ παραγγέλλει ὁ Κύριος, ὅταν λέγῃ: «Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι» καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπαναλαμβάνει: «τέλειοι γίνεσθε» καὶ ὁ ἀπόστολος Ἰάκωβος θέλει τοὺς πιστοὺς νὰ εἶναι «τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι».

Ἄς μὴν ἀναπαυώμεθα, λοιπόν, εἰς τὴν τυχὸν ἀρετὴν ἢ πρόοδον, τὴν ὁποῖαν ἐπετύχαμεν καὶ ἄς μὴ νομιζοῦμε, ὅτι ἡμποροῦμε νὰ συμβιβάσωμεν ὠρισμένες ἀρετὲς μὲ ἄλλα ἐλαττώματα καὶ ἐλλείψεις, τὶς ὁποῖες ἀφίνουμε στὸν ἑαυτὸ μας. Οὐτε νὰ ἔχουμε τὴν ἰδέα, ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἐντολές, τὶς ὁποῖες μποροῦμε νὰ παραβοῦμε, διότι, ὅπως—λέγει—ὁ ἀπόστολος Ἰάκωβος, «ὅστις ὅλον τὸν νόμον τηρήσῃ, πταίῃσθαι δὲ ἐν ἐνί, γέγονε πάντων ἔνοχος». Καὶ ὁ Κύριος λέγει, ὅτι «ὅς ἐάν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων..., ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν».

Ἄς ἐξετάσωμεν, λοιπόν, τὸν ἑαυτὸν μας μὲ τὴν ἐρώτησιν τοῦ νέου, τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου, «τί ἔτι ὑστερῶ;» καὶ ἄς προσπαθῆσωμεν μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴν ἐνίσχυσιν Ἐκείνου, νὰ βαδίσωμεν τὸν δρόμον τῆς χριστιανικῆς τελειότητος, ὥστε νὰ ἀξιωθῶμεν τῆς οὐρανόου Βασιλείας, τῆς ὁποίας εἶθε ὁ Κύριος νὰ ἀξιῶσθαι πάντας ἡμᾶς.

4ον

Εἰς τὴν ΙΓ' Κυριακὴν τοῦ Ματθαίου

(23 Αὐγούστου 1953)

«Ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ» (Ματθ. κα' 33)

Ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τὸν ὁποῖον παρουσιάζει ἡ σημερινὴ παραβολή, μὲ ἐξαιρετικὴν φροντίδα ἐτοίμασε τὸ ὠραῖον ἀμπέλι του. Τὸ περιέφραξεν, ἔκτισε μέσα πύργον καὶ ὅτι ἄλλο ἔχρειάζετο, καὶ τὸ ἐνεπιστεύθη στὰ χέρια τῶν δούλων του νὰ τὸ

«... Ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει Πνεύματος Θεοῦ...»
(Ρωμ. 15, 19)

περιποιηθῶν καὶ νὰ τοῦ ἀποδώσουν τοὺς καρπούς. Πέρασαν χρόνια καὶ ἔστειλεν ἐπὶ τέλους ὁ κύριος ἀπεσταλμένους νὰ ζητήσουν τοὺς καρπούς ἀπὸ τοὺς γεωργούς. Ἄλλ' αὐτοί, ὄχι μόνον τοὺς καρπούς δὲν ἀπέδωκαν, ἀλλὰ καὶ ἑκακοποίησαν τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ κυρίου των! Καὶ διὰ δευτέραν φοράν στέλλει ἄλλους περισσοτέρους ἀπεσταλμένους ὁ κύριος, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ δὲν ἐπέστρεψαν, διότι οἱ γεωργοὶ ἄλλους ἔδειραν, ἄλλους ἐλιθοβόλησαν καὶ ἄλλους ἐφόνευσαν! Τέλος, στέλλει καὶ τὸν υἱόν του, μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ τὸν ἐσέβοντο ὡς υἱόν καὶ κληρονόμον, ἀλλ' οἱ κακοὶ γεωργοὶ κάνουν τὸ φοβερόν ἔγκλημα: «λαβόντες αὐτόν, ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελώνος καὶ ἀπέκτειναν», ἐφόνευσαν τὸν υἱόν τοῦ κυρίου των, διὰ νὰ πάρουν αὐτοὶ τὴν κληρονομίαν!

Ἦκουσαν τὴν παραβολὴν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ὠμολόγησαν, ὅτι, ὅταν ἐπιστρέψῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελώνος, δικαίως καὶ ἀσφαλῶς θὰ τιμωρήσῃ τοὺς κακοὺς γεωργούς καὶ θὰ παραδῶσῃ τὸν ἀμπελώνα του σὲ ἄλλους καλοὺς, διὰ νὰ τοῦ ἀποδώσουν καρπούς. Καὶ ὁ Κύριος, μὲ λίγες λέξεις, τοὺς φανερώνει τὴν σημασίαν τῆς παραβολῆς· «διὰ τοῦτο —λέγει— ἀρθήσεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀφ' ὑμῶν καὶ δοθήσεται ἔθνει, ποιοῦντι τοὺς καρπούς αὐτῆς». Τὸ Ἰουδαϊκὸν Ἔθνος ἦτο ὁ ἀμπελὼν τοῦ Κυρίου καὶ ἀπήλαυσε τῆς ἐξαιρετικῆς φροντίδος καὶ προστασίας τοῦ Θεοῦ. Εἰς αὐτοὺς ἐδόθη ὁ Νόμος, εἰς αὐτούς, τοὺς Ἰουδαίους, ἐστάλησαν οἱ Προφῆται, ἀλλ' αὐτοὶ ἐδείχθησαν ἀνάξιοι τῆς προστασίας τοῦ Θεοῦ. Ἀπέδωκαν, ἀντὶ καρπῶν, τὴν ἀσέβειαν καὶ τοὺς φόνους τῶν Προφητῶν. Ἀπέδωκαν, ἀντὶ τοῦ μάννα χολῆν, ἀντὶ τοῦ ὕδατος ὄζου. Ἡ Ἰερουσαλήμ ἦτο πράγματι πρωτεύουσα τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Ἔθνους, διὰ τὴν ὁποίαν εἶπεν ὁ Κύριος: «Ἰερουσαλήμ, Ἰερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν». Καὶ τὸ κορύφωμα τῆς ἀσεβείας τοῦ Ἔθνους αὐτοῦ, εἶναι τὸ μέγα ἔγκλημα τῆς Σταυρώσεως τοῦ Κυρίου. Καὶ ἐτιμωρήθη, βέβαια, τὸ Ἔθνος αὐτό. Καὶ ἐδόθη ἡ βασιλεία, ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸν νέον ἀμπελῶνα, εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν. Ἐδόθη εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς.

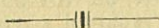
Ἄς προσέξωμεν, ἀγαπητοί. Εἶναι μεγάλη ἡ χάρις, μεγάλη ἡ τιμὴ, ἀλλὰ μεγάλη καὶ ἡ εὐθύνη, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ. Εὐρισκόμεθα εἰς ἀμπελῶνα, ποῦ ἔχει ὡς περιτείχισμα τὸν Νόμον τοῦ Εὐαγγελίου καὶ πύργον ἄσειστον τὴν Ἐκκλησίαν. Εἰς ἀμπελῶνα, ὁ ὁποῖος ποτίζεται καὶ αὐξάνει μὲ τὴν δρῶσον τῆς Θείας Χάριτος καὶ ζωογονεῖται μὲ τὸ αἷμα αὐτοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ παρουσιάσουμε καρπούς. Μέσα εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου, μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὁ κάθε χριστιανὸς εἶναι κλῆμα, τὸ ὁποῖον πρέπει ὅπωςδῆποτε νὰ παρουσιάσῃ καρποφορίαν. Καὶ θὰ παρουσιάσῃ ἀσφαλῶς καρπούς, ἐὰν μείνῃ ἀφωσιωμένος εἰς τὸν Χριστὸν ὑπηρέτης. Μᾶς λέγει, ἄλλως τε, ὁ Κύριος, ὅτι «ὁ μένων ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν».

«... Ὡστε με ἀπὸ Ἰερουσαλήμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικῆς πληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ...»
(Ρωμ. 15, 19)

Ἦνωμένοι, λοιπόν, με τὸν Χριστόν, ἀφωσιωμένοι εἰς Αὐτόν, ἄς προσπαθήσουμε νὰ ἀποδώσωμεν τοὺς καρποὺς τοὺς πνευματικούς, τὰς χριστιανικὰς ἀρετὰς, τὴν πίστιν, τὴν ταπείνωσιν, τὴν δικαιοσύνην, τὴν ἀγνότητα, τὴν ἀγάπην, καρποὺς, τοὺς ὁποίους θὰ ζητήσῃ ἀσφαλῶς μίαν ἡμέραν ὁ Κύριος τοῦ ἀμπελώως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

Ἱεροκῆρυξ τῆς Ἀποστολ. Διακονίας
παρὰ τῆ Ἱ. Μητροπόλει Μυτιλήνης

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Ὑστερα ἀπὸ τὴν μεταστροφὴν του, ὁ Ἀπ. Παῦλος ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Δαμασκόν, διωγμένος ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ φανατικοὺς ἑβραίους καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν γενέτειράν του τὴν Ταρόν, ὅπου ἐκήρυξε τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν του. Αὐτὸ διήρκεσε 4 ἔτη περίπου, μέχρις οἷον δηλ. ἦλθεν εἰς Ταρόν ὁ Βαρνάβας καὶ τὸν ἐπῆρε μαζί του εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ὅπου ἐκοπίασαν καὶ οἱ δύο διὰ τὴν ὁργάνωσιν τῆς ἐκεῖ Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἦτο ἡ πρώτη ὁργανωθείσα ἑλληνικὴ Ἐκκλησία.

Ὑστερα ἀπὸ ἓνα σύντομο ταξίδι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου ἐπῆγαν τὴν βοήθειαν τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἀντιοχείας πρὸς τοὺς ἀπόρους τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων, ὁ Ἀπ. Παῦλος μαζί με τὸν Βαρνάβαν ἐπῆγαν εἰς τὴν Κύπρον, ὅπου ἔκαμε τὸ πρῶτόν του θαῦμα (εἰς Πάφον), τὴν προσωρινὴν τύφλωσιν ἐνὸς μάγου, πὸν ἠμπόδιζε τὸν ρωμαῖον διοικητὴν ν' ἀκούσῃ τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν.

Ἀπὸ τὴν Κύπρον ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας ἐπῆγαν εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν, ὅπου ἐκήρυξαν καὶ ὁργάνωσαν νέας χριστιανικὰς Ἐκκλησίας. Ὅταν ὁ Βαρνάβας ἐπέστρεψεν εἰς Κύπρον, ὅπου παρέμεινε πλέον μονίμως, ὁ Ἀπ. Παῦλος ἐπῆρε μαζί του τὸν Σίλαν καὶ μ' αὐτὸν ἐξηκολούθησε τὸ ἀποστολικόν του ἔργον εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν καί, ὕστερα ἀπὸ 5 ἔτη περίπου, ἔφθασεν εἰς τὴν Τρωάδα. Ἀπ' ἐκεῖ ἐσχεδιάζε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ ἐσωτερικόν τῆς Μ. Ἀσίας, ἀλλὰ κάποιον «ὄραμα» τὸν ἔκαμε ν' ἀλλάξῃ πρόγραμμα.

Κάποιος Μακεδὼν παρουσιάσθη μίαν νύκτα εἰς τὸν Παῦλον καὶ τοῦ εἶπε: «Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν». Ἀπ' αὐτὸ ἐνόησεν, ὅτι ἦτο θέλημα Θεοῦ νὰ φύγῃ ἀμέσως διὰ τὴν Μα-

«... Ὅβτω δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ». (Ρωμ. 15, 20)

κεδονίαν, εἰς αὐτὸ δὲ συνεφώνησαν καὶ οἱ σύντροφοι καὶ συνεργάται του, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Ἀποστόλος διηγῆθη τὸ ἐπόμενον πρῶτὸ «δραμὰ» του.

Ἀπὸ τὴν Τροάδα ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σίλας μ' ἕνα πλοιάριον ἐπῆγαν εἰς τὴν Σαμοθράκην καὶ ἀπ' ἐκεῖ τὴν ἐπομένην διεπεραιώθησαν εἰς τὴν Νεάπολιν τῆς Μακεδονίας, τὴν σημερινὴν Καβάλαν, ἀπ' ὅπου ἤρχισαν νὰ προχωροῦν σιγά-σιγά, κηρυσσοντες τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Αὐτὸ ἔγινε τὸ ἔτος 50 μ.Χ.

Μετὰ τὴν Καβάλαν, ἠκούσθη τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀπ. Παύλου εἰς τοὺς Φιλίππους, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, εἰς τὴν Βέροϊαν καὶ εἰς μερικὰς ἄλλας μικροτέρας πόλεις τῆς Μακεδονίας, ἀπ' ὅπου ἦλθεν ὁ Ἀπόστολος εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἐδῶ ὠμίλησεν εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον καὶ ἐκέρδισε τὸν Ἀρροπαγίτην Διονύσιον, πὸν ἔγινε, κατὰ τὴν παράδοσιν, ὁ πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς μικρᾶς τότε Ἐκκλησίας τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐμαρτύρησεν ἀργότερα διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ.

Ἀπὸ τὰς Ἀθήνας ὁ Ἀπ. Παῦλος ἐπεσκέφθη τὴν Κόρινθον, πὸν ἦτο ἡ ἐπισημοτέρα καὶ πλουσιωτέρα πόλις τῆς κυρίως Ἑλλάδος, ἔμεινε δὲ ἐκεῖ περὶ τοὺς 20 μῆνας καὶ ἔπειτα ἐπέστρεψεν εἰς Μ. Ἀσίαν καὶ Συρίαν, διὰ νὰ στηρίξῃ τοὺς χριστιανούς, πὸν τὸσον καιρὸν τὸν ἐπερίμεναν. Ὅταν ἐνόμισεν, ὅτι δὲν τὸν ἐχρειάζετο πλέον ἡ Ἀνατολή, ἔκαμε μίαν περιοδείαν εἰς τὰς ἀγαπημένας του Ἐκκλησίας τῆς Μακεδονίας καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἡπειρον καὶ εἰς τὴν Ἰλλυρίαν, ὅπου ἐκήρυξε καὶ ὠργάνωσε νέας ἑλληνικὰς Ἐκκλησίας.

Ὑστερα ἀπὸ μίαν σύντομον ἐπίσκεψιν εἰς τὴν Κόρινθον, ἐπεσκέφθη, διὰ τρίτην φοράν, τὴν Μακεδονίαν, ἀπ' ὅπου ἐπῆγε εἰς τὴν Τροάδα καὶ ἀπ' ἐκεῖ, μέσῳ Μυτιλήνης, εἰς Μ. Ἀσίαν καὶ Ἱεροσόλυμα.

Εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα συνελήφθη ἀπὸ τοὺς ἀντιδραστικοὺς Ἰουδαίους καὶ ἐκινδύνευσεν τὰ φονευθῆναι· ἐπειδὴ ὁμως ἦτο «ρωμαῖος πολίτης», ἐζήτησε νὰ δικασθῆ ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα τῆς Ρώμης καί, μετὰ διετῆ φυλάκισιν εἰς Καισάρειαν, ἐστάλη, ἐπὶ τέλους, εἰς Ρώμην, ὅπου ἔφθασεν ὕστερα ἀπὸ ἕνα περιπετειῶδες καὶ ἐπικίνδυνον ταξίδι.

Εἰς τὴν Ρώμην ὁ Ἀπόστολος παρέμεινε ὑπὸ φρουρῆσιν ἐπὶ δύο ἔτη, μέχρις ὅτου ἦλθεν ἡ σειρὰ του νὰ δικασθῆ, ὅλον δὲ αὐτὸ τὸ διάστημα τὸ ἐχρησιμοποίησε διὰ τὸ καλὸν τῆς ἐκεῖ Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὴν τὴν φοράν ἠθωώθη ἀπὸ τὸν Νέρωνα, ὁ ὁποῖος ἀκόμη δὲν εἶχεν ἀρχίσει νὰ καταδιώκῃ τοὺς χριστιανούς. Ἐλεύθερος πλέον ὁ Παῦλος ἐπῆγε τότε εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ὅπως πρὸ πολλοῦ εἶχε σχεδιάσει.

Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ἀπὸ τῆν Δύσιν ἐπέρασε ἀπὸ τὴν Κρήτην, ὅπου ὠργάνωσε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἀφῆκεν ἐπίσκοπον τὸν Τίτον, μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ συνεχίσῃ τὸ ἀποστολικὸν ἔργον εἰς δὺλόκληρον τὴν νῆσον. Ἀργότερα δέ, ἀπὸ τὴν Μ. Ἀσίαν, ὅπου ἀφῆκεν ἀναπληρωτὴν του τὸν ἀγαπητὸν του Τιμόθεον, τὸν ἐπίσκοπον Ἐφέσου, ἔκαμε τὸ τελευταῖον ταξίδι του εἰς Ἀχαΐαν, Μακεδονίαν καὶ Ἡπειρον.

Ἄλλὰ τότε ἐξεροῶν ὁ πρῶτος μεγάλος διωγμὸς τοῦ Νέωνος καὶ ὁ Ἀπ. Παῦλος συνελήφθη καὶ ὠδηγήθη δέσμιος εἰς Ρώμην, αὐτὴν δὲ τὴν φορὰν κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἀπεκεφαλίσθη τῷ 67 μ. Χ.

Ω.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΝ»

Τὰ ἄσεμνα δημοσιεύματα

Αἰδεσιμώτατε καὶ ἀγαπητέ μοι
ἐν Χριστῷ ἀδελφε Π' Ἐμμανουήλ,

Νομίζω ὅτι μία διαμαρτυρία ἀπὸ τὴν ὑπαιθρον, ποῦ ἴσως προσέχονται περισσότερον τὰ χριστιανικά καὶ ἠθικά συναισθήματα, θὰ ἐνίσχυε τοὺς ἀρμόδιους νὰ ἐπέμβουν. Καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ σκοπὸ διατυπώνω τὴν ἀγανάκτησίν μου γιὰ ὠρισμένας ἐφημερίδας, αἰτινες μὲ τὰς ἀνηθικούς παραστάσεις ποῦ ἐκθέτουν εἰς τὰς σελίδας των, τόσον εἰς παραστάσεις εἰκόνων ὅσον καὶ εἰς διηγήσεις, νομίζω, ὅτι συντελοῦν, ὥστε τὸ οἰκοδόμημα, ποῦ ἐποικοδομεῖ μὲ τὰς προσπάθειάς της ἡ Ἐκκλησία εἴτε ἀπ' Ἀμβωνος, εἴτε διὰ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ μὲ παντὸς εἶδους ἄλλας προσπάθειας, ποῦ καταβάλλει, κατακρημνίζεται ἐν πολλοῖς ἀπὸ τὰ ἀνήθικα αὐτὰ διηγήματα καὶ τὰς παραστάσεις τοιούτων ἀσέμων εἰκόνων, καὶ σὰς ἀναφέρω τὰ ἐξῆς, ποῦ, πιστέφατέ με, ἄκουσα ἀναγνώστας των νὰ ἐκφράζονται μὲ τὰς πλεον ἀντιχριστιανικάς κρίσεις των.

Πρόκειται γιὰ τὰ ἐξῆς ἀναγνώσματα :

Ἡ ΑΛΛΑΓΗ ἐδημοσίευσε πρὸ ἡμερῶν, καὶ ἐπὶ ἓνα σχεδὸν μῆνα, μίαν ἀφήγησιν τῆς Μαρίας Ποιμενίδου, ποῦ ἐξῆσε, μετημφισμένη εἰς ἄνδρα, στὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ ἀποκαλύπτει τὸν βούρκον, ποῦ ὑπάρχει ἐκεῖ...

Ἡ ΑΘΗΝΑΓΓΙΚΗ δημοσιεύει τὴν Πάπισσαν Ἰωάνναν στὸ βόρβορον τῆς ὁποίας ἀποκαλύπτεται δῆθεν ἡ ἀνηθικότης τοῦ τότε Κλήρου ἀπὸ τοῦ ἀνωτέρου ἕως τοῦ κατωτέρου.

Ἡ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ, τὸ Δεκαήμερον τοῦ Βοκκαίου, παρόμοιον καὶ αὐτὸ εἰς ἀνηθικότητα εἰς βάρος τῆς Ἐκκλησίας.

Ἄν δὲν τὰ ἔχετε ὅπ' ὄψιν σας αὐτά, ρίψατε μιὰ ματιά, γιὰ νὰ δῆτε ἂν ἔχω δίκην. Καὶ ἂν ἔχω δίκην, νομίζω ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ ἐπέμβῃ ἡ ἐπίσημος Ἐκκλησία, διότι, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ὅσα Ἀβτη κτίζει, κατακρημνίζονται ἐν πολλοῖς δι' αὐτῶν τῶν ἀνηθίκων παραστάσεων καὶ ἀναγνωσμάτων.

Συγγνώμην διὰ τὴν ἐνόχλησιν καὶ

Διατελῶ μετ' ἐξαιρέτου ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως

Π' ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΤΖΕΡΝΙΑΣ

Ἐφημέριος Χάρακα Μονοφατισίου Κρήτης

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Πανος. Ἰσίδωρον Διβράμην, Κοκκινόπολόν Ἐλασσώνος : Εὐχαρίστως ἀπαντῶμεν εἰς τὰς ἐρωτήσεις σας. α) Δὲν ὑπάρχει διάταξις ὀρίζουσα τὴν θέσιν τῶν Κολλέβων. Συνήθως τίθενται πρὸ τῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ ὅταν ὁμιλῶν πρόκειται περὶ Μνημοσύνου, τότε τίθενται εἰς τὸ μέσον τοῦ Σωλῆα ἀκολοθῆσατε τὴν τοπικὴν συνήθειαν· δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ συζητηθῇ. β) Περὶ τῶν ἐπικηδείων συγχωρητικῶν εὐχῶν ἐγράψαμεν εἰς τὴν «Λύσιν ἀποριῶν» τοῦ προηγουμένου φύλλου. γ) Ἡ μυστικὴ πρὸ τοῦ Βαπτίσματος εὐχή, Διακόνου μὴ ὑπάρχοντος, δύναται νὰ λέγεται μετὰ τὰ Εἰρηνικά· δὲν βλάπτει ἂν γίνῃ ὀλίγη σιωπὴ ἀπεναντίας, εἶναι πολὺ ὑποβλητικὸν τοῦτο· ἡ Ἐκκλησία ἠθέλησε μυστικὰς, τὰς τοιαύτας εὐχὰς τῆς διὰ τὰ Μυστήρια προπαρασκευῆς τοῦ ἱεροουροῦντος. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ράντισμα καὶ τὸ σπύγγισμα τῶν χρομένων μερῶν τοῦ σώματος τοῦ βαπτισθέντος, ἡ διάταξις εἶναι ὀρθοτάτη καὶ ἀποροῦμεν, διατὶ δὲν τηρεῖται σήμερα εἰς πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος· τί γίνεται εἰς τὴν Ἐπαρχίαν σας; **Αἶδες. Οἶκ. Ε. Ἀρχανιωτάκην. Ἀρχ. Ἐπίτροπον Μαλλῶν Ἰεραπέτρας :** Τὸ ἄρθρον σας, ὅπως βλέπετε, δημοσιεύεται εἰς τὸ παρὸν φύλλον· σὰς συγκαίρομεν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν.—**Αἶδες. Διάκ. Βεταίικην, Χαραφάτικα Χανίων :** Ἡ πληθὺς τῆς ἀλληλογραφίας μᾶς ἀναγκάζει νὰ εἴμεθα κάποτε καθυστερημένοι εἰς τὰς ἀπαντήσεις μας. Σὰς εὐχαριστοῦμεν διὰ τοὺς καλοὺς καὶ ἐνθαρρυντικούς σας λόγους καὶ σὰς συγκαίρομεν διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὰς ὀρθὰς ἰδέας σας. Ὅλοι πρέπει νὰ συνεισφέρωμεν ὅτι δυνάμεθα εἰς τὸ κοινὸν ἔργον τῆς χριστιανικῆς μορφώσεως τῆς Νεότητος καὶ τῆς ἐν γένει ἀναπλάσεως τῆς Κοινωνίας. Ἡ παράστασις περισσοτέρων τοῦ ἐνὸς Ἀναδόχου ἔχει ἀπαγορευθῆ· γνωρίζομεν ὁμοίως τὰς δυσκολίας ποὺ προέρχονται ἀπὸ ἀνθρώπους, ποὺ δὲν ἐννοοῦν τὴν ἐκκλησ. πειθαρχίαν· τί νὰ γίνῃ; —**Αἶδες. Κ. Ἀντωνιάδην, Ἀγ. Παρασκευὴν Βασιλικῶν (Θεσπλίης) :** Διατὶ δὲν ἐγράψατε ἐνωρύτερον πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἐκκλησίας»; Διεβίβραμεν τὴν ἐπιστολήν σας.—**Αἶδες. Φώτιον Βασιλόπουλον, Σαραβέλιον Πατρῶν :** Δὲν εἶναι νὸ ζήτημα τόσο σπουδαῖον. Ἀλλὰ, ἂν ὅλοι συμμορφούμεθα πρὸς ὅτι διατάσσουν τὰ λειτουργικά μας βιβλία, δὲν θὰ ὑπάρχουν διαφοραὶ. Πάντως, ὑπάρχουν καὶ σπουδαιότερα θέματα, ποὺ ἀπαιτοῦν μελέτην καὶ συζήτησιν. Τὰ περὶ διαγραφῆς νοητοῦ κύκλου ὑπὲρ τὸν Ἀμνὸν μὲ τὰς «μερίδας» τῶν Ἁγίων πρὸ τῆς τοποθετήσεως τῶν πρώτων φορῶν τὰ πληροφοροῦμεθα· δὲν γνωρίζομεν τὴν πηγὴν καὶ τὸν σκοπὸν.—**Αἶδες. Α. Κατσιφῆν, Ἀδὺς Βοΐου :** Ἡ νέα φωτογραφία εἶναι κάπως καλλιτέρα· θὰ ἐπιχειρήσωμεν. Γράφατέ μας, παρακαλοῦμεν, εἰς τί δὲν σὰς ἀπηντήσωμεν διὰ νὰ τὸ πράξωμεν τώρα εὐχαρίστως.—**Αἶδες. Οἶκ. Εὐάγγελον Πολυχρονόπουλον, Μεγ. Κάψην Φθιώτιδος :** Εὐχαριστοῦμεν καὶ ὑμᾶς καὶ τοὺς δι' ὑμῶν συγκαίροντες ἀγαπητοὺς ἀδελφούς τῆς ὀρεινῆς Δι. Φθιώτιδος. «Ὁ Ἐφημέριος» εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὴν ἀγάπην τῶν ἀναγνωστῶν του· ὅλοι πρέπει νὰ κάμωμεν ὅτι δυνάμεθα. Τὰ Μυστήρια τοῦ Βαπτίσματος καὶ τοῦ Γάμου ἄρχονται μὲ τὸ «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία...», διότι παλαιότερον ἀπέτελλον συνέχειον τῆς Θ. Λειτουργίας. Δι' αὐτὸ ὑπάρχει ἡ διαφορὰ μὲ τὴν ἐναρξιν τοῦ Εὐχέλαιου. Πάντως, ἡ τυχὸν ἀναγκαία διόρθωσις δὲν εἶναι ἔργον ἰδικῶν μας. Ἐπίσης νομίζομεν, ὅτι ἡ προσθήκη, τὴν ὁποίαν ἀναφέρετε, ἔστω καὶ ἂν εἶναι δεδικοιολογημένη, εἶναι ἀυθαίρετος καὶ ὡς τοιαύτη δὲν ἐπιτρέπεται. Διὰ τὴν σύνταξιν σας, ἀπηνθύνθημεν εἰς τὸ TAKE καὶ θὰ σὰς ἀπαντήσωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον. —**Αἶδες, Στυλ. Σ. Παπαδάκην, Καρφῆς Κισσάμου (Κρήτην) :** Καὶ πάλιν σὰς συγκαίρομεν καὶ σὰς εὐχαρι-

στούμεν. Γράφατέ μας τὰς γνώμας σας ἐν γένει περὶ τῆς σημερινῆς δράσεως τῶν Ἐφημερίων μας.— **Αἶδσο. Παναγ. Ράφσην**, Ἀρχαῖκόν Πατρῶν: Σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμότατα. Θὰ χρησιμοποιηθῆ διὰ τὸ ἐπόμενον φύλλον. Σὰς συγχαίρομεν διὰ τὰς καλὰς σας ιδέας. Θὰ χαρῶμεν πολὺ διὰ τὴν ἐπισκεψὶν σας.— **Αἶδσο. Σπυρ. Δ. Βάσσην**, Θύρροια: Οὔτε Ἰερεὺς οὔτε Ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων ἐχημάτισέ ποτε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, οὔτε δὲ καὶ ἔλαβεν οὔτε ἦτο δυνατόν νὰ δεχθῆ τοιαύτην τινὰ χειροτονίαν, ἀφ' οὗ ὅλα τὰ τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου ἦσαν τύποι καὶ σκιαὶ τῶν ἀληθειῶν τῆς Καινῆς Διαθήκης· πρόκειται περὶ ἀποκρύφου παραδόσεως, ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας ἡ Ἐκκλησία μας οὐδέποτε ἐδέχθη καὶ διὰ τὴν ἐξάλειψιν τῶν ὁποίων ἠγωνίσθη· στείλατέ μας τὸ κείμενον, ποὺ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας. Ὁ Θεάνθρωπος Κύριος λέγεται καὶ εἶναι Ἀρχιερεὺς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς σωτηριώδους ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων μεσιτείας Του διὰ τῆς σταυρικῆς Του αὐτοθυσίας, ὅπου ὠραιότατα λέγεται ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῇ, καὶ σήμερον καὶ μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος «ὑπὲρ ἡμῶν ἐντυγχάνων πρὸς τὸν Πατέρα» καὶ ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς Θείας Ἐδχαριστίας Ἐαυτὸν ἐξακολουθητικῶς ὑπὲρ ἡμῶν προσφέρων, ὅπως δέχεται ἡ ὀρθόδοξος περὶ τοῦ Μυστηρίου τούτου διδασκαλία.— **Αἶδσο. Νικ. Μακρυγιάννην**, Φωντωτόν: Ἐπρεπε νὰ γράψετε πρὸς τὴν Δίῳν τῆς «Ἐκκλησίας» ἐνωριερον· διεβιάσαμεν τὴν ἐπιστολὴν σας· ἀλλὰ οἱ Ἐφημέριοι λαμβάνουν τὸ φύλλον ὑποχρεωτικῶς, χωρὶς ἄλλην συνδρομὴν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νομίμου κρατήσεως, ποὺ γίνεταί ἀπὸ τὸν μισθὸν των. Γράφατε εἰς τὴν Μητρόπολιν ἀνήκετε, ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Δίῳν τῆς «Ἐκκλησίας».— **Αἶδσο. Νικ. Γλυκύν**, Κομήτην Καρύστου: Ὁλόκληρος ἡ Ἀκολουθία τοῦ Μνημοσύνου τῶν τελευταίων προμάχων τοῦ Βυζαντίου ἐδημοσιεύθη ἐν ἀρχῇ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11 (τῆς 1 Ἰουνίου 1953) φύλλου τῆς «Ἐκκλησίας»· δὲν εἶναι δυνατόν ὅμως ἡ ἰδίᾳ Ἀκολουθία τὰ χρησιμεύσει εἰς ἄλλας ἐπιμνημοσύνους τελετὰς, διότι εἶναι ἐντελῶς εἰδικὸν τὸ περιεχόμενον καὶ ὁ σκοπὸς τῆς. Ὡς πρὸς τὰς ἐρωτήσεις σας: α') Ἡ νόσος, τὴν ὁποίαν ἀναφέρετε δὲν εἶναι πλέον ἀθεράπευτος καὶ ἡ ἴασις δύναται νὰ πιστοποιηθῆ ἰατρικῶς· ὅποτε ζήτημα δὲν ὑφίσταται. β') Τὸ ἀναφερόμενον ἀποτελεῖ, κώλυμα ἂν εἶναι βεβαίως, ἀποδεδειγμένον. Διὰ τὴν πρακτικὴν ἀντιμετώπισιν ἀμφοτέρων τῶν ζητημάτων ὑπάρχει ἡ κανονικὴ καὶ νόμιμος διαδικασία. Μὲ τὰ χρήματα δὲ σὰς στείλωμεν κάποιο βιβλίον· ἔξοδα ἀπατήσεως δὲν ἐχημασίθησαν.

Διὰ ζητήματα ἀφορῶντα τὴν διαχείρισιν καὶ διεκπεραίωσιν τῆς «Ἐκκλησίας» παρακαλεῖσθε ν' ἀπευθύνεσθε ἀπ' εὐθείας εἰς τὰ Γραφεῖα αὐτῆς. Φιλοθέης 19, Ἀθήνας. Τηλ. 27.689.

Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον:
 Πρὸς τὸν **Αἶδσομ. Πρωτοπρεσβύτερον κ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναῖον**
 Ἀποστολικὴν Διακονίαν, Ἰασιῶν 1, Ἀθήνας (τηλέφ. 72.112).
 Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου: **Τιμολ. Ρούτσης**, Ἰω. Ἀποστόλου 4.